ružomberský magazín

VOĽBY 2018: KTORÉHO SI VYBERIETE?

ISSN 2585-7916
9 772585 791000 10

október 2018, ročník 2, číslo 10, ZADARMO
www.rmagazin.sk

LAMPIÓNOVÝ SPRIEVOD sv. MARTINA

9. november 2018

16:30 Park Š.N. Hýroša

Program:

Detské divadielko

Sprievod sv. Martina (Park Š. N. Hýroša - Mostová ulica – Veľký závoz-radnica - Malý závoz – Podhora-Mostová- späť do Parku Š. N. Hýroša)

Sprievodné podujatia:

Tvorivé dielne „Fullampion“, 31. október 2018, 15:00, Galéria Ľ. Fullu

Benefícia:

Pomôžme - zbierka suchých balených potravín pre výdajňu potravinovej banky Ružomberok

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ

ORGANIZÁTORI:

Ružomberok

Nevedko materské centrum Ružomberok

PARTNERI:

Kultúrny dom Andreja Hlinku

Galéria Ľudovíta Fullu

ALKANA

www.ruzomberok.sk

INZERCIA

OBSAH

Spravodajstvo
Kandiduje otec so synom, politickí matadori, aj veční smoliari 4

Téma
Komunálne voľby 2018 15

Názor
Čo nás (možno) čaká po voľbách 28

Reportáž
Drevorubačská romantika: jednou nohou v hrobe, druhou v base 42

Príbeh
Najznámejší obyvateľ autobusovej stanice 44

EDITORIÁL

Narodenie dieťaťa, svadba, nasťahovanie sa do vlastnoručne postaveného domu... V živote človeka sú výnimočné chvíle. Rovnaké zažíva aj mesto. Zrealizovanie významnej investície, víťazstvo v športovej súťaži, voľby...
Výnimočné nie sú len tým, že sa opakujú zväčša len raz za štyri roky, ale aj svojou myšlienkou. Delegovať na určitý čas vybraným ľuďom právomoc rozhodovať o mieste a komunite, v ktorej žijeme. Čítame a počúvame idey, myšlienky, plány, zvažujeme minulosť a správanie sa kandidátov. Chceme poznať ich spolupracovníkov, aby sme vedeli, čo môžeme od nich čakať. A potom rozhodneme.
Nie o tom, kto bude mocipánom pri koryte, ale o tom, kto dostane zodpovednosť a dôveru spravovať naše mesto.
Je to výnimočná, ba až sviatočná chvíľa, veď ide o rozhodnutie, ktoré ovplyvní život v Ružomberku. Kladne či záporne.
Práve preto sme rozšírené októbrové číslo Ružomberského magazínu venovali najmä voľbám. A veríme, že budeme vašim volebným sprievodcom aj na našom webe rmagazin.sk.
Správne rozhodnutie vám želá

Ružomberský magazín, 10/2018, ročník II., mesačník
Adresa redakcie: Madačova 1/A, 034 01 Ružomberok
Email: redakcia@rmagazin.sk
Web: www.rmagazin.sk
Telefón: +421 918 813 185
Šéfredaktor: Peter Kravčák
Editor: Imrich Gazda
Redaktorky: Anna Šenkeríková, Nikola Marhefková, Anna Zábojníková
Dizajn, grafika, web: Marek Hasák, www.marekhasak.com
Vydavateľ: R PRESS, s. r. o., Madačova 1/A, 034 01, Ružomberok, IČO: 51 058 316
Tlač: Petit Press, a. s.
Registračné čísla: EV 5573/17, ISSN: 2585-7916
Uzávierka: 24. 10. 2018 © R PRESS, s. r. o.
Autorské práva má vydavateľ. Bez písomného súhlasu vydavateľa je zakázané akékoľvek použitie časti alebo celého diela, najmä rozširovanie, rozmnožovanie akýmkoľvek spôsobom, mechanickým alebo elektronickým, v slovenskom alebo akomkoľvek inom jazyku.

Kandiduje otec so synom, politickí matadori, aj veční smoliari

Text: Imrich Gazda Foto: Marek Hasák

Voľby poslancov mestského zastupiteľstva ponúknu niekoľko zaujímavých súbojov.

Ak by sme mali zostaviť profil priemerného kandidáta, vyzeral by asi takto: muž, 49 rokov, živnostník, nezávislý.

Z 91 kandidátov do mestského zastupiteľstva je totiž až 75 mužov (16 žien), 35 z nich kandidujú ako nezávislí a najčastejšími profesiami sú živnostník a podnikateľ. Objavil sa však aj kondičný tréner, výrobca liptovských drobov či študent.

Najstarší kandidáti majú 66 rokov, najmladšia záujemkyňa o poslaneckú stoličku je len 20-ročná.

Biely Potok je jasný

Najľahšie to budú mať voliči v Bielom Potoku, kde sa o zvolenie uchádza len jeden kandidát – doterajší poslanec Vojtech Macko (Spolu). Ten je tak istým (staro)novým poslancom mestského zboru. Stačí, aby dostal jediný hlas.

Na výber z dvoch kandidátov budú mať voliči v Černovej a v Hrboltovej, kde sa rovnako ako v Bielom Potoku a Rybárpoli volí jediný zastupiteľ.

Naopak, z najširšej ponuky si môžu vybrať obyvatelia stredu mesta, ktorí si zvolia dvoch z 13 kandidátov. Čisto chlapský súboj zvedú kandidáti na Klačne a Satelitoch.

Po nezávislých sa najviac kandidátov (16) hlási ku KDH, ich primátorským kandidátom je Ján Bednárik.

Jedenásť kandidátov má strana SMER-SD, ktorá sa rozhodla podporiť súčasného primátora Igora Čombora. Toho podporuje aj približne tretina nezávislých kandidátov.

Sedem kandidátov do volieb vyslala SNS, ktorá v primátorských voľbách podporuje Karola Javorku. Rovnako aj deväť nezávislých kandidátov, traja kandidáti SaS, ako aj spomínaný kandidát Spolu Macko. Javorku podporuje aj hnutie OĽaNO, ktoré však v ružomberských komunálnych voľbách nemá žiadneho poslaneckého kandidáta.

Piatich kandidátov má ĽSNS, štyroch OKS (traja z nich, ako aj jeden nezávis-

lý poslanec podporujú primátorského kandidáta Róberta Kolára) a Sme rodina, troch kandidátov má SaS a Spolu a po jednom NOVA, Šanca a KSS.

Politické stálice

Najväčším politickým matuzalemom je Radislav Kendera (KDH), ktorý kandidoval vo všetkých doterajších komunálnych voľbách. Najväčší úspech zaznamenal hneď v tých prvých v roku 1990, keď sa stal viceprimátorom. Odvtedy sa mu do zastupiteľstva podarilo dostať už len raz.

Z terajších kandidátov v roku 1990 kandidovala aj súčasná poslankyňa Mária Kramárová (SMER-SD), Jana Halušková (SMER-SD) a Branislav Lamoš (SNS).

Kramárová spolu s viceprimátorom Michalom Slašťanom (KDH) v súčasnosti patria medzi najúspešnejších kandidátov – zvolení boli v štyroch predchádzajúcich voľbách.

Naopak, najväčšími smoliarmi sú Branislav Tomo (SMER-SD), Gustáv Kapina (Kotleba – ĽSNS) a Juraj Šrámek (SNS), ktorí boli neúspešní štyrikrát v rade.

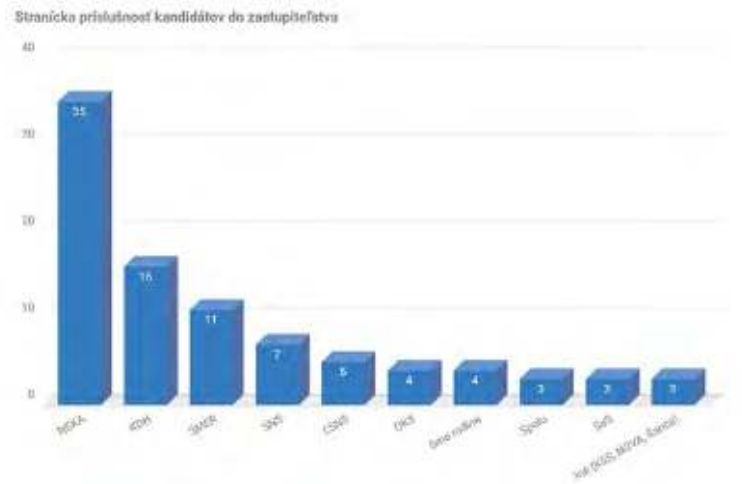

Mimochodom, s menom Juraj Šrámek sa v týchto voľbách môžu stretnúť voliči až v dvoch obvodoch – v Rybárpoli a na Klačne. Ide o spomínaného otca a jeho syna, ktorý to skúša vo farbách rovnakej politickej strany

Tieto voľby ponúkajú aj iný otcovsko-synovský príbeh. Na Rovni po prvýkrát kandiduje Juraj Burgan (KDH), ktorého otec s rovnakým menom bol v minulosti dvojnásobným poslancom za to isté hnutie.

O návrat do poslaneckých lavíc sa usilujú aj viacerí niekdajší poslanci – Adriána Trangošová (NEKA), Jana Halušková (SMER-SD), Peter Černák (Spolu), Július Janiga (SNS) či spomínaný Radislav Kendera (KDH). Po prvýkrát to v týchto voľbách skúša až 43 kandidátov.

Zoznam zaregistrovaných kandidátov pre voľby primátora mesta Ružomberok

1. Ján Bednárik, Ing., 51 r., vodohospodár, Kresťanskodemokratické hnutie
2. Igor Čombor, MUDr., PhD., 73 r., primátor, nezávislý kandidát
3. Karol Javorka, MUDr., PhD., 41 r., lekár, gynekológ – pôrodník, nezávislý kandidát
4. Róbert Kolár, Ing., 45 r., manažér, poslanec MsZ, nezávislý kandidát

Zoznam zaregistrovaných kandidátov pre voľby do Mestského zastupiteľstva v Ružomberku

Volebný obvod č. 1 – Biely Potok (volí sa 1 poslanec)

1. Vojtech Macko, 55 r., podnikateľ, Spolu – občianska demokracia

Volebný obvod č. 2 – Černová (volí sa 1 poslanec)

1. Patrik Habo, 46 r., konateľ spoločnosti, nezávislý kandidát
2. Ľuboš Koreň, 42 r., vedúci predajne, nezávislý kandidát

Volebný obvod č. 3 – Hrboltová (volí sa 1 poslanec)

1. Ľuboš Královenský, 48 r., vedúci autoservisu, nezávislý kandidát
2. Anna Šanobová, Ing., 56 r., konateľka spoločnosti, Kresťanskodemokratické hnutie

Volebný obvod č. 4 – Rybárpole (volí sa 1 poslanec)

1. Marián Páleš, Ing., 41 r., podnikateľ, Sloboda a Solidarita
2. Adriana Stolárová, 39 r., obchodná pracovníčka, Kresťanskodemokratické hnutie
3. Magdaléna Špaková Belanová, 65 r., dôchodkyňa, Smer - sociálna demokracia
4. Juraj Šrámek, Ing. arch., 53 r., architekt, Slovenská národná strana
5. Adriána Trangošová, Ing., 51 r., podnikateľka, nezávislá kandidátka

Volebný obvod č. 5 – Klačno (volia sa 4 poslanci)

1. Ján Bednárik, Ing., 51 r., vodohospodár, Kresťanskodemokratické hnutie
2. Matej Bulla, 35 r., konateľ spoločnosti, Kotleba – Ľudová strana Naše Slovensko
3. Ladislav Fínik, Mgr., 53 r., prevádzkový pracovník, nezávislý kandidát
4. Marián Gašaj, Mgr., 56 r., rádiologický technik, Kresťanskodemokratické hnutie
5. Ľubomír Kubáň, JUDr., 43 r., právnik, nezávislý kandidát
6. Michal Lazár, Mgr., 55 r., riaditeľ školy, nezávislý kandidát
7. Patrik Lupták, 42 r., podnikateľ, nezávislý kandidát
8. Martin Rusnák, Bc., 43 r., štátny zamestnanec, nezávislý kandidát
9. Juraj Šrámek, 25 r., živnostník, Slovenská národná strana
10. Ladislav Valent, 63 r., koordinátor, Smer - sociálna demokracia

Volebný obvod č. 6 – Polík (volia sa 3 poslanci)

1. Jozef Furťo, 58 r., živnostník, Slovenská národná strana
2. Jana Halušková, Mgr., 66 r., dôchodkyňa, Smer - sociálna demokracia
3. Karol Javorka, MUDr., PhD., 41 r., lekár, gynekológ – pôrodník, nezávislý kandidát
~~4. Ján Kolík, Ing., 35 r., podnikateľ, Spolu – občianska demokracia~~
5. Jozef Legerský, 62 r., dôchodca, nezávislý kandidát
6. Dušan Mataj, Ing., 56 r., štátny zamestnanec, Smer - sociálna demokracia
7. Mária Smiešková, Bc., 49 r., SZČO, Kresťanskodemokratické hnutie
8. Erik Šino, Bc., 33 r., živnostník, Nova
9. Jana Štreitová, PhDr., 66 r., dôchodkyňa, nezávislá kandidátka
10. Miroslav Zuberec, Mgr., Ing., 47 r., právnik, nezávislý kandidát

Volebný obvod č. 7 – Stred (volia sa 2 poslanci)

1. Zuzana Buntová Bočeková, Ing., 42 r., ekonómka, Smer - sociálna demokracia
2. Peter Černák, 59 r., kultúrny pracovník, projektant, Spolu – občianska demokracia
3. Róbert Hlačina, 43 r., kondičný tréner, správca farmy, nezávislý kandidát
4. Martin Hromada, Mgr., PhD., 42 r., riaditeľ odboru kultúry, Občianska konzervatívna strana
5. Peter Chmelický, 46 r., SZČO, majiteľ firmy, Sme rodina – Boris Kollár
6. Vojtech Jánoš, 46 r., konateľ, nezávislý kandidát
7. Michal Jaroš, Mgr., 31 r., právnik – advokátsky koncipient, nezávislý kandidát
8. Juraj Kurňavka, Ing., 45 r., ekonóm, nezávislý kandidát
9. Branislav Lamoš, Ing., 61 r., štátny zamestnanec, Slovenská národná strana
10. Viera Rassu Nagy, PaedDr., PhD., 43 r., vysokoškolská pedagogička, právnička, nezávislá kandidátka
11. Katarína Rembovská, Mgr., 42 r., senior analytička, Občianska konzervatívna strana
12. Roman Zach, Ing., 41 r., samostatný odborný technický pracovník, nezávislý kandidát
13. Natália Zelnická, MBA, 20 r., produkčná, Smer - sociálna demokracia

Volebný obvod č. 8 – Satelity (volia sa 2 poslanci)

1. Radovan Birka, JUDr., 41 r., právnik, nezávislý kandidát
2. Július Janiga, 66 r., dôchodca, Slovenská národná strana
3. Peter Janiga, PaedDr., 49 r., štátny zamestnanec, Smer - sociálna demokracia

4. Radislav Kendera, Ing., PhD., 55 r., vysokoškolský pracovník, Kresťanskodemokratické hnutie
5. Ján Kuráň, Mgr.Art., 41 r., učiteľ, podnikateľ, nezávislý kandidát
~~6. Miroslav Obtulovič, MUDr., PhD., 50 r., lekár, Občianska konzervatívna strana~~
7. Pavol Rusko, doc. akad. mal. ArtD., 57 r., vysokoškolský pedagóg, nezávislý kandidát
8. Vendelín Ružička, Ing., 58 r., živnostník, nezávislý kandidát
9. Radoslav Salák, Ing., 37 r., riaditeľ dopravy, Kresťanskodemokratické hnutie
10. Peter Sieklik, 47 r., riaditeľ spoločnosti, Sme rodina – Boris Kollár

Volebný obvod č. 9 – Laziny (volia sa 2 poslanci)

1. Ľudovít Beťko, Ing., 37 r., projektant, Sloboda a Solidarita
2. Stanislav Javorka, 38 r., konateľ, nezávislý kandidát
3. Radoslava Kanderová, 32 r., podnikateľka, nezávislá kandidátka
4. Gustáv Kapina, 54 r., invalidný dôchodca, Kotleba – Ľudová strana Naše Slovensko
5. Slavomír Klačko, Ing., 40 r., samostatný odborný ekonóm, nezávislý kandidát
6. Miloš Kostík, Ing., 41 r., podnikateľ, Sloboda a Solidarita
7. Zdenko Mastiš, 60 r., regionálny vedúci predaja, nezávislý kandidát
8. Jozef Müller, 63 r., inštalatér, Kotleba – Ľudová strana Naše Slovensko
9. Michal Slašťan, Ing., 61 r., zástupca primátora, Kresťanskodemokratické hnutie
10. Dana Sršňová, Mgr., 46 r., riaditeľka spoločnosti, nezávislá kandidátka
11. Jakub Ševčík, Bc., 23 r., študent, Kresťanskodemokratické hnutie

Volebný obvod č. 10 – Baničné (volia sa 4 poslanci)

1. Jozef Fecenko, Mgr., PhD., 27 r., sociálny pracovník, Kresťanskodemokratické hnutie
2. Pavol Hurák, 36 r., mestský policajt, Kotleba – Ľudová strana Naše Slovensko
3. Pavol Ivan, Ing., 35 r., podnikateľ, nezávislý kandidát
4. Miroslav Kerdík, 45 r., manažér správy budov, nezávislý kandidát
5. Vladimír Klimek, Mgr., 41 r., učiteľ, Kresťanskodemokratické hnutie
6. Michal Kubačka, Bc., 39 r., rádiologický technik, nezávislý kandidát
7. Jaroslav Laclavík, Mgr., 42 r., učiteľ, osobný tréner, nezávislý kandidát
8. Tomáš Lavrík, 24 r., administrátor logistiky, Kresťanskodemokratické hnutie
9. Miloš Makónyi, Mgr., 41 r., osobný bankár, Občianska konzervatívna strana
10. Richard Makovický, Ing., 45 r., výrobca liptovských drobov, Občianska konzervatívna strana
11. Igor Neumann, 62 r., majster strediska, Smer - sociálna demokracia
12. Erika Revajová, PhDr., 37 r., riaditeľka zariadenia pre seniorov, Sme rodina – Boris Kollár
13. Emil Saniga, 63 r., živnostník, Slovenská národná strana
14. Pavel Šípoš, PhDr., 39 r., učiteľ, Kresťanskodemokratické hnutie
15. Tomáš Šošovec, 34 r., SZČO, nezávislý kandidát

Volebný obvod č. 11 – Roveň (volia sa 4 poslanci)

1. Juraj Burgan, Ing., 35 r., analytik klientskych služieb, Kresťanskodemokratické hnutie
2. Martina Camberová, Mgr., 32 r., materská dovolenka, Smer - sociálna demokracia
3. Roman Dančo, 47 r., finančný poradca, Šanca
4. Mário Furdek, Mgr., 45 r., vodohospodár, Kresťanskodemokratické hnutie
5. Ivan Gregor, 46 r., vodič, Komunistická strana Slovenska
6. Ondrej Konderík, 44 r., údržbár, Kresťanskodemokratické hnutie
7. Mária Kramárová, PhDr., 72 r., dôchodkyňa, Smer - sociálna demokracia
8. Tibor Lauko, 58 r., vedúci autoservisu, Sme rodina – Boris Kollár
9. Peter Rakučák, 47 r., SZČO, nezávislý kandidát
10. Michal Sidor, Bc., 33 r., SZČO, Kotleba – Ľudová strana Naše Slovensko
11. Milan Šlávka, Ing., 50 r., lesný inžinier, nezávislý kandidát
12. Peter Štupák, 51 r., vedúci mestskej plavárne, Spolu – občianska demokracia
13. Branislav Tomo, 62 r., vodič – údržbár, Smer - sociálna demokracia
14. Miroslav Zigo, 46 r., živnostník, Slovenská národná strana

S mestskou politikou sa lúčia traja poslanci

Text: Peter Kravčák Foto: Zanedlho bývalí poslanci Ivan Rončák a Ján Kolík. Zdroj: Peter Kravčák

Byť na výslní, mať informácie, rozhodovať o vývoji vecí v meste. O príjemné stránky politiky príde po tomto volebnom období hneď trojica poslancov.

U každého z nich je na to iný dôvod. Stanislav Bella (KDH) bol v mestskom zastupiteľstve nepretržite od roku 2002. Počas štyroch funkčných období zažil štyroch primátorov, Jánovi Pavlíkovi robil v rokoch 2010 – 2014 viceprimátora zodpovedného za školstvo, kultúru, šport a sociálne veci.

Končí v najlepšom

„Nielen športovci hovoria, že v najlepšom treba skončiť. Osemkrát som kandidoval v rôznych typoch volieb a vždy to bolo úspešné. Po šestnástich rokoch v politike dozrel čas, aby som skončil. Dávam tým priestor mladším kolegom, aby sa mohli prezentovať vo verejnom živote," povedal Bella pre Ružomberský magazín.

Ešte na jar v rozhovore pre naše noviny trojnásobný župný poslanec priznal, že komunálna politika sa medzičasom zmenila k horšiemu. Dohody neplatia a zámery sa neposudzujú podľa ich prospešnosti či racionality, ale podľa osôb, ktoré ich vymysleli.

„Politika sa dá robiť aj bez invektív, zlosti, kriku a znevažovania kolegov, ktorí majú iný názor. Aj preto sa chcem teraz úprimne poďakovať všetkým, ktorí mi počas môjho pôsobenia dôverovali a podporovali ma," dodal Bella.

Nechce byť viac v opozícii

Iným prípadom je poslanec Ivan Rončák. Odborník na legislatívu a transparentné konanie v samospráve sa do zastupiteľstva dostal v roku 2010 a ako člen zoskupenia Ružomberok bez korupcie bol členom silnej opozičnej skupiny. Zaviedol kultúru poslaneckých odpočtov, ktoré pravidelne zverejňoval, na svojom blogu publikoval články o miestnej politike. Postupne prestal, za čím bola aj jeho rastúca nespokojnosť s pomermi v ružomberskej samospráve.

„Ružomberok potrebuje zásadnú zmenu vo výkone samosprávy. Tú dokáže zabezpečiť len nový primátor mesta. Som pripravený pomôcť, ak o to prejaví záujem. Nechcem byť tretíkrát opozičným poslancom. Buď budem súčasťou vládnuceho tímu v exekutíve alebo nebudem pri rozhodovaní vôbec," zdôvodnil Rončák svoj odchod z politiky.

Stratil dôveru

Kým Bella s Rončákom odchádzajú z mestského politického ringu dobrovoľne, o odchode Jána Kolíka to neplatí. Poslanec, ktorý sa do zastupiteľstva dostal ako nováčik v roku 2014, končí hneď po štyroch rokoch.

Hoci najprv kandidoval ako nezávislý, teraz sa rozhodol hájiť farby politickej strany Spolu – občianska demokracia. A to sa mu stalo osudným. Strana ho týždeň po zaregistrovaní z kandidátky vylúčila.

„Stratil dôveru predsedníctva strany. Dôvody nebudeme vysvetľovať vzhľadom na súkromie kandidáta," odpovedala hovorkyňa strany Silvia Hudáčková.

„Je za tým diskreditačná kampaň od ľudí z mesta. Neviem o tom, že by som pochybil. Povedali mi len, že prišli nejaké sťažnosti. Teraz to chcem celé prešetriť a chcem pred stranou očistiť svoje meno," uviedol Kolík s tým, že nevie, či za politickými problémami môže byť jeho finančne veľmi úspešné podnikanie v posledných rokoch.

Obchodovanie so zbraňami, z ktorého je verejne obviňovaný, poprel, na podpis pod petíciou za vystúpenie z NATO si nepamätá. Prípadnú ďalšiu politickú kariéru si chce ešte premyslieť.

Odišiel kvôli zákonu

Ešte predtým, ako sa otvorili volebné miestnosti, odstúpil aj prvý z kandidátov na poslanca. Vo volebnom obvode Satelity nebude napokon kandidovať vojenský lekár Miroslav Obtulovič, ktorý sa kandidatúry tri týždne pred voľbami vzdal.

Redakcii Ružomberského magazínu uviedol, že je za tým možný konflikt so zákonom, ktorý zakazuje profesionálnym vojakom byť v politickej funkcii. A hoci to nemal presne právnicky vyložené, nechcel kvôli politike riskovať svoje povolanie.

Zákon o štátnej službe profesionálnych vojakov je v tomto jasný: „Štátna služba profesionálneho vojaka sa skončí prepustením, ak bol zvolený, poverený alebo vymenovaný do funkcie poslanca zastupiteľstva vyššieho územného celku, poslanca mestského zastupiteľstva alebo poslanca obecného zastupiteľstva, za ktorej výkon poberá odmenu."

Zákon sa vzťahuje aj na kandidatúru vojakov na starostov, primátorov a županov.

Stanislav Bella

stručne

- Komunálne voľby budú v sobotu 10. novembra od 7. do 22. hodiny.
- Základné školy v meste aktuálne navštevuje 2276 žiakov, v materských škôlkach je 726 detí.
- Ružomberčania Matúš Demko a Jakub Krška natočili ďalší film. Tentokrát sa zamerali na osobnosť Andreja Hlinku, ktorého 80. výročie smrti sme si tento rok pripomenuli. Pri príležitosti 100. výročia vzniku Československa a podpísania Martinskej deklarácie film odvysielala v utorok 30. októbra aj RTVS.
- Ružomberok je 18. najtransparentnejšie mesto na Slovensku. Vyplýva to z najnovšieho rebríčka neziskovky Transparency International Slovensko, ktorý zverejňuje každé dva roky. Ružomberok si o tri miesta pohoršil, no zo stovky hodnotených miest patrí k nadpriemerným.
- Radnica otvorila vo Vlkolínci Dom UNESCO, na ktorý pred tromi rokmi prispela pri výjazdovom rokovaní aj vláda. Čaká sa ešte na novopostavenú reštauráciu, do ktorej mesto hľadalo nájomcu.
- Spoločnosť Mondi SCP položila v utorok 30. októbra základný kameň papierenského stroja PS19. Ten by mal zo separovaného papiera vyrábať predovšetkým kartónový papier.
- Víťazkou súťaže Miss Liptov sa stala Laura Pavelicová z Liptovského Hrádku. Druhá skončila Simona Čmilová z Liptovského Mikuláša a tretia Romana Dvorská z Liskovej.

Robo Kolár: Rozkvitneme už počas prvých sto dní

Detstvo prežil v Baničnom a na Rovni, kde zažil aj prvé lásky. Zamiloval si matematiku, vyštudoval ekonómiu a kým sa oženil, stihol aj vojnu. Ako manažér riadil stovky ľudí, pred životom v hlavnom meste si vybral Ružomberok, kde sa, vo Vojenskej nemocnici, druhý raz narodil. Robo Kolár nám v exkluzívnom rozhovore prezradil aj to, v čom je iný ako jeho súperi o kreslo primátora.

Robo, netajíš sa, že si rodený Ružomberčan. Ako si spomínaš na detstvo?

Keď som bol bábätko, s rodičmi sme bývali ešte na slobodárni na Supre, odtiaľ si však logicky veľa nepamätám (úsmev). Prvé spomienky sa mi viažu na sídlisko Baničné. Keď som mal desať, presťahovali sme sa s rodičmi a bratom Jurajom na Roveň do „kanadského paneláku“ oproti Liptone, obyvatelia Rovne určite vedia, ktorý to je. Ešte v Baničnom sme s kamarátmi trávili čas v „kriakoch“, zarastenom kopci za panelákmi, kde sme si stavali bunkre a hrali schovávačky a naháňačky. Na Rovni to pre zmenu boli „drevá“, voľne dostupné sklady dreva pri fabrike, kde sme sa zašívali, prežívali prvé lásky, či kašľali z prvej cigarety.

Ale potom prišla škola, však? Ktorú si navštevoval Ty?

Kedysi sme ju volali „Druhá základná škola,“ dnes je to Základná škola sv. Vincenta na Námestí Andreja Hlinku. Na strednú som chodil na gymnázium. Aj na základnej, aj na strednej škole som mal šťastie na skvelých učiteľov matematiky. Kým na základnej škole ma učila pani Volanská, na strednej to bol pán Putera. Matematiku som si vďaka nim obľúbil a aj preto som sa rozhodol študovať na výške ekonómiu. Táto časť môjho života sa už udiala v Banskej Bystrici.

Presne k tomu smerujeme. Odišiel si na štúdiá a skúsenosti začal zbierať mimo rodného mesta. Veľa ľudí sa nevráti, ty si urobil opak. Prečo?

Po vysokej škole som mal šťastie, podarilo sa mi uchytiť v odbore. Pracoval som ako ekonóm a manažér

v rôznych spoločnostiach po celom Slovensku, boli aj časy, keď som riadil štyri stovky ľudí. Vždy som sa však pravidelne vracal domov do Ružomberka. Pred asi desiatimi rokmi som mal príležitosť usadiť sa trvalo v Bratislave. No darmo, domov je domov a v hlavnom meste také krásne kopce a hory ako v Ružomberku nemajú. Manželka túžila žiť tu, rovnako ja, a bolo rozhodnuté. Nezaháľal som, založil som si v Ružomberku malú stavebnú firmu, ktorá už desať rokov dáva prácu Ružomberčanom.

Spomenul si manželku, niečo nám o nej prezraď. Kde ste sa zoznámili?

S Jankou nás spojil Rišo Makovický, môj kamarát ešte z gymnázia. S Rišom sme priatelia dodnes, podporuje ma aj v kampani a kandiduje v mojom tíme za poslanca. Janka je jeho sestra a keď sme ako partia chodievali von, občas sa k nám pridala aj ona a postupne medzi nami preskočila iskra. No chodiť sme spolu začali neskôr, keď som sa vrátil z vojny.

Tú si si odkrútil len neďaleko, že?

Áno, v Martine. Chodil som do školy dôstojníkov v zálohe a u protitankových delostrelcov skončil v hodnosti podporučík. Mnohí na vojnu nadávali, ale mňa naučila vedieť sa rázne rozhodovať.

Tvoja manželka na Teba počkala?

Áno, našťastie. Vzali sme sa v roku 2002 v kostole v Liskovej, odkiaľ pochádza, oslavu sme však mali v Hrabove - doma je doma. Spoločné roky nám rýchlo ubehli, najmä vďaka našim deťom. Synovia Viktor a Andrej už pomaly idú do puberty. Asi aj to sa podpísalo na mojom účese (úsmev).

Ktoré sú tvoje obľúbené miesta v Ružomberku? Kam berieš svoju rodinu?

S Jankou a našimi chlapcami milujeme šport a turistiku, na lyžiach či bicykli sú to tie najkrajšie strávené víkendy. Osobne si neviem predstaviť život bez behu, najradšej vybehnem do Hrabova a odtiaľ na Malinô Brdo. Tam s rodinou aj radi lyžujeme a stretávame ďalších Ružomberčanov.

Robo Kolár spolu so synmi na ružomberskom jarmoku.

Okrem stavbariny si už štyri roky poslancom za mesto Ružomberok. Čo ťa naučila táto skúsenosť?

Aj keď som v Ružomberku doma, až ako poslanec som skrze tisícky rozhovorov s Ružomberčanmi do hĺbky pochopil, čo ich trápi. Zvädla tu doprava, vzduch, parkovanie, sídliská. Zvädla i dôvera ľudí v súčasného primátora, že niečo pre mesto urobí. Tento post si pýta skúsenosti, ale aj novú energiu. Mám oboje, idem preto do toho. Ako poslanec som totiž pochopil, že ak chcem, aby mesto naozaj rozkvitlo, podarí sa mi to až z kresla primátora. Poslanec má žiaľ len mizerné možnosti niečo zmeniť, ale aspoň som sa naučil ako funguje mesto, rozpočet a mestský úrad, takže som pripravený prevziať zodpovednosť a meniť Ružomberok od prvej minúty.

No v tom nie si sám. Máš tu aj súperov, v ktorými sa pobiješ o hlas voličov.

Našťastie áno, boli časy, keď sa o tom rozhodovalo v strane (smiech). Jeden z mojich súperov má dôležité zamestnanie, ktoré vyžaduje stopercentnú koncentráciu - je lekárom. Tých Ružomberok potrebuje ako soľ, ale v ambulancii – pre pacientov. Myslím, že bude dobré, ak nám bude pomáhať ako poslanec. Druhým súperom je aktuálny primátor. V mnohom mestu pomohol, treba sa poďakovať, ale ľudia chcú už viac. Majú pocit, že mesto zaspalo. Chcú viac energie a tej mám teraz na rozdávanie. Navyše som skúsený manažér a prácu primátora viem robiť naplno, bez bočných záväzkov.

Na plný úväzok robíš aj svoju kampaň. Od mája zbieraš podpisy medzi ľuďmi, podarilo sa ti získať viac ako 3500 podpisov a zodral si dva páry topánok. Skoro každý deň ťa vidím v uliciach, ostatní na nás hovoria skôr z billboardov.

Rád s ľuďmi hovorím z očí do očí. Som vďačný za tie dlhé hodiny chodenia a počúvania, naučilo ma to o nás veľmi veľa. Ružomberčania majú pocit, že mesto na nich zabudlo, ich primátor tu pre nich nikdy nie je, stále je odcestovaný a rieši len svoje súkromné záležitosti. Keď na nich prehovorí, len z vysokého pódia ako vysoká šarža. Chcem to robiť inak. Chcem byť primátorom, ktorý tu bude s Ružomberčanmi pred voľbami a pravidelne aj po voľbách. Už v kampani im chcem ukázať, že sa to dá a že to myslím vážne.

Opakuješ, že Ružomberok zvädol a musí rozkvitnúť. Čo si pod tým máme predstaviť?

To, čo opakujú sami Ružomberčania. Hovoria, že mesto zvädlo po všetkých stránkach. V doprave, zeleni, na síd-

liskách, vo výške platov či v hrdosti na naše mesto. Jedna milá staršia pani v Černovej mi povedala, že to vyzerá akoby mestom prešiel tank a o tom ako protitankový delostrelec niečo viem (úsmev). V takom meste chýba chuť žiť, rásť, pracovať, podnikať a vychovávať deti. Také mesto zvädne a zahynie, deti utečú preč. Ale to my, rodení Ružomberčania, nesmieme dopustiť. Naopak, pri troche snahy a energického vedenia môžeme rozkvitnúť, prekvapiť seba, aj Slovensko. S mojím tímom máme riešenia na všetky témy, o ktorých nám ľudia hovorili v uliciach. Ale nestačia riešenia. Ja som praktický manažér, viem ich aj presadiť a urobiť.

Preto prichádzaš s konkrétnymi riešeniami už za prvých sto dní?

Áno, myslím si, že niet na čo čakať, ľudia už čakali pridlho. Spolu s tímom sme pripravili dvanásť konkrétnych bodov, ako naše mesto rozkvitne už počas prvých sto dní v úrade primátora. Chceme ukázať hneď zo začiatku, že to so zmenou myslíme vážne.

Čo ťa pri stretnutiach s ľuďmi najviac prekvapilo?

Samotní Ružomberčania. Na začiatku som mal trochu obavy, či sa tvárou v tvár nestretnem s negatívnymi reakciami, no skúsenosť bola presne opačná. Ľudia sú skvelí a príjemní, dodávajú mi veľa energie a povzbudenia. Zároveň som pochopil, že mnoho ľudí má chuť otvorene debatovať o tom, ako by malo mesto vyzerať, no kým sa ich nikto nespýta, radšej nad tým mávnu rukou. Niektorí sú nahnevaní, počuli už priveľa sľubov a ničomu neveria. Nečudujem sa im. Chcem ísť príkladom a tým ich presvedčiť, že to s pravidelným stretávaním myslím vážne. A pobavilo ma, keď som zistil, koľko v Ružomberku máme psov. Verím, že všetci majú dobrých pánov, len ten psí temperament je občas horší. Našťastie nohavice som si meniť nikdy nemusel (smiech).

V kampani si raz spomenul, že vo Vojenskej nemocnici ti raz zachránili život. Čo sa stalo?

Bolo to viac ako šesť rokov dozadu, keď som cítil slabosť a problémy s dýchaním. Mesiace sa to zhoršovalo, všeobecná lekárka mi naordinovala antibiotiká. V jeden deň som napokon doma odpadol. Keď som sa prebral, zavolal som si záchranku. Mal som obrovské šťastie, nakoniec ma vyšetrili výborní lekári v Ústrednej vojenskej nemocnici a našli mi v srdci krvnú zrazeninu, ktorú vraj inak vídajú len na pitevnom stole. Naordinovali mi úspešnú liečbu, bez ktorej by som tu nebol. Táto príhoda ma naučila viac sa starať o zdravie a vážiť si prácu našich lekárov. Som hrdý, že tu v Ružomberku máme špičkové zdravotnícke zariadenie. Je a zostane našou pýchou.

Kto je Robo Kolár

Róbert Kolár (45) sa narodil v Ružomberku. Vyštudoval ekonómiu na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, neskôr pracoval vo viacerých spoločnostiach na manažérskych pozíciách. V roku 2007 založil stavebnú spoločnosť AVESTAV pôsobiacu v Ružomberku. Od roku 2014 je poslancom mestského zastupiteľstva v Ružomberku, nie je členom žiadnej politickej strany. Je ženatý, má dve deti. Kandiduje ako nezávislý kandidát s podporou 3500 Ružomberčanov na post primátora mesta Ružomberok.

ROBO KOLÁR

A JEHO TÍM KANDIDÁTOV NA POSLANCOV

Robo Kolár *(v strede) - kandidát na primátora*
Martin Hromada *(prvý sprava) - kandidát na poslanca č. 4 v obvode Stred*
Katarína Rembovská*, kandidátka č. 11 v obvode Stred*
Ján Kuráň *(druhý sprava), kandidát č. 5 v obvode Satelity*
Richard Makovický *(prvý zľava), kandidát č. 10 v obvode Baničné*

Spolu rozkvitneme. Ak chcete o nás a našom pláne pre rozkvitnutý Ružomberok vedieť viac, môžete si kliknúť na web **www.rozkvitneme.sk**, prípadne nám napísať na **robo@robo-kolár.sk** či zavolať na **0905427689**. Na Facebooku klikajte na stránku **Robo Kolár za Ružomberčanov**.

POČAS PRVÝCH 100 DNÍ ZAČNEME KVITNÚŤ TAKTO:

Pustíme sa do rokovaní **o dostavbe D1**

Navrhneme **systém parkovania** pre Ružomberčanov

Vytvoríme s univerzitou **podnikateľský inkubátor**

Otvoríme **komunitné centrum** pre seniorov

Zorganizujeme podujatie **Dni Ľudovíta Fullu**

Namontujeme verejne dostupný **merač emisií**

Vymenujeme záhradného architekta, ktorý **skrášli mestskú zeleň**

Sprejazdíme centrum mesta **pre cyklistov a pridáme stojany**

Pripravíme zoznam chodníkov a ciest, ktoré **po zime opravíme**

Zavedieme **pešie hliadky** mestskej polície **do celého mesta**

Pridáme ďalšie **verejné toalety**

Doplníme nádoby **na triedený odpad**

V MESIACOCH OKTÓBER A NOVEMBER MERANIE ZRAKU ZDARMA

Objednať sa môžete na tel.č.:
044 / 430 33 63

OPTIKA VOKEL

Prevádzka:
PLAVISKO 7

VETERINÁRNA KLINIKA RUŽOMBEROK

www.VETKLINIKRK.sk

Ordinačné hodiny:

Po - Ut:	9:00 - 12:00	14:00 - 17:00
St:	9:00 - 12:00	14:00 - 19:00
Št - Pia:	9:00 - 12:00	14:00 - 17:00
So:	9:00 - 12:00	

0908 369 389

Mimo ordinačných hodín platená pohotovostná služba po telefonickom dohovore.

Adresa:
Námestie A. Hlinku 71
(oproti pohostinstvu Kamzík)
034 01 Ružomberok

KOMUNÁLNE VOĽBY 2018

Nuda to rozhodne nebola

Text: Peter Kravčák Foto: Marek Hasák

Zhrnutie politických udalostí, ktoré sa počas uplynulých štyroch rokov zapísali do dejín mesta.

Novozvolený primátor Igor Čombor sa úradu ujal v decembri 2014. „Chcem spojiť sily a prestať s politikárčením... Nie vládnuť, ale spravovať verejný majetok, správca nie je vládca," vyhlásil vo svojom inauguračnom prejave.

Plat si oproti svojmu predchodcovi nezvýšil, aj keď z 3 590 eur valorizáciou za štyri roky vzrástol na 4 155 eur. Za viceprimátorov si vybral hlavného rivala z primátorských volieb Michala Slašťana (KDH) a nezávislého poslanca Oldricha Lauka (zomrel v júli 2016). Prednostom mestského úradu sa stal pre Ružomberčanov neznámy podnikateľ Marián Šeršík.

Prvé spory okolo správcu plavárne

Jedným z prvých krokov primátora vo funkcii bola zmena správcu plavárne. Predchádzajúce vedenie mesta krátko pred voľbami predĺžilo dovtedajšiemu koncesionárovi, firme ELPH Jozefa Rezníka, zmluvu na desať rokov. Podľa nového vedenia bol tento krok v rozpore s dobrými mravmi a tak zmluvu deň pred Vianocami vypovedalo.

Primátor navrhol za nového správcu firmu Ivaning Pavla Ivana, čo mu zastupiteľstvo odobrilo. Poslanci si ešte vymohli dodatočne urobenú súťaž, ktorú Ivaning, ako jediný záujemca, vyhral.

Pre opakované konflikty medzi správcom a plaveckými oddielmi, žiadosti o navýšenie mestskej dotácie a ultimátu hygieny, ktorá našla v objekte viacero nedostatkov, napokon firma Ivaning od zmluvy odstúpila. Plaváreň tak už dva roky spravuje mestská firma CZT. Práve táto kauza priniesla prvé vážnejšie konflikty v mestskom zastupiteľstve.

Po dlhých rokovaniach a hľadaní konsenzu sa napokon poslanci zhodli, že v meste vyrastie nová plaváreň. Vyhlásená architektonická súťaž už pozná víťaza. Problémom môže byť limit 3,6 milióna eur, ktorý poslanci nechcú pri stavbe prekročiť. Víťazné projekty však túto sumu prevyšujú. Osud starej plavárne zatiaľ nikto verejne nerieši.

Zrušenie mestskej rady aj vysielania zastupiteľstiev

Oproti predchádzajúcemu vedeniu sa suma na platy zamestnancov kancelárie primátora navýšila o 108-tisíc eur ročne. „Môj realizačný tím

je zložený z ľudí, od ktorých chcem maximálny výkon bez ohľadu na pracovnú dobu. Ide o úzky okruh troch ľudí (D. Mataj – odišiel v roku 2017, M. Praženica, osobný šofér, pozn. red.). Dobré platy som dal aj vrcholnému manažmentu mesta: viceprimátorom a prednostovi, od ktorých budem takisto vyžadovať plné nasadenie," argumentoval Čombor, ktorého návrh v hlasovaní podporili kluby KDH, SMER-SD a Klub primátora.

Poslanci rovnako súhlasili s návrhom vedenia mesta, aby sa ich paušálna mesačná odmena zvýšila z 35 eur na 50 eur. Plat si takto zvýšili po siedmich rokoch. Okrem toho dostávali 35 eur za účasť na každom zasadnutí zastupiteľstva a raz ročne 135 eur ako príspevok na cestovné. Predsedovia komisií navyše poberali 20-eurovú odmenu.

Primátor si tiež nechal väčšinou poslancov odsúhlasiť právomoc vykonávať rozpočtové zmeny do výšky 40-tisíc eur mesačne bez schválenia v zastupiteľstve. Musel však o tom spätne informovať a preukázať účel vynaloženia peňazí.

Podobnú právomoc mala v minulosti mestská rada, ktorú tvorili siedmi vybraní poslanci. Primátor Čombor jej pôsobenie po dlhých rokoch zrušil.

Na návrh vedenia mesta poslanci súhlasili aj so zrušením vysielania zasadaní mestského zastupiteľstva v Mestskej televízií Ružomberok (MTR). Opozícia sa s tým však nevedela zmieriť a ako náhradu presadila aspoň zverejnenie plného záznamu rokovaní vo webovom videoarchíve MTR.

Odchod poslancov z Klubu primátora

Zámer vykupovať pozemky v lokalite Nad Dielcom schválilo ešte predchádzajúce vedenie mesta. Na jar 2015 prišli reálne kroky zo strany súčasného primátora a poslancov. Pre lokalitu Černová-Hríby schválili zámer vypracovania územného plánu zóny. Do uznesenia pridali aj lokality Nad Dielcom a Biely Potok-Luhy. Dnes mesto začína s výkupom pozemkov iba v Černovej. Dielec aj Luhy stále nie sú územne vyriešené a príprava pozemkov tu stagnuje.

Hoci správca zimného štadióna, spoločnosť Elit Centrum Jozefa Horvátha vyhrala súťaž, podľa ktorej dostane do roku 2023 ročne 95-tisíc eur na správu štadióna, neskôr požiadala o navýšenie tejto sumy až na 125-tisíc eur. Keďže medzi poslancami prevládala spokojnosť so správou štadióna, navýšenie odsúhlasili.

Mesto dnes začína s výkupom pozemkov iba v Černovej. Dielec aj Luhy stále nie sú územne vyriešené a príprava pozemkov tu stagnuje.

Zimný štadión sa však postupne stal ďalšou jazvou vo vzťahoch medzi vedením mesta a opozičnými poslancami, ku ktorým sa pridala trojica Karol Javorka, Patrik Habo a Miroslav Zuberec. V tom čase ešte patrili do Klubu primátora. Koncesionár štadióna dostal 840-tisíc eur (100-tisíc išlo z peňazí, ktoré nechala vláda po výjazdovom rokovaní), aby zabezpečil opravu strojovne, chladenia a mantinelov.

Opoziční poslanci kritizovali chýbajúcu súťaž, možnú predraženosť zákazky a pri výške investície nedostatočné zníženie objemu čpavku na štadióne. Rekonštrukcia prebehla, ale vzťahy ostali narušené. Naposledy zastupiteľstvo zamietlo firme Elit Centrum predĺženie koncesnej zmluvy bez súťaže.

Tri roky platilo mesto z rozpočtu (spolu približne 60-tisíc eur) aj športový projekt súkromných osôb s názvom Bubo. Myšlienkou bolo privádzať deti v školách k pohybu. Čoraz viac poslancov v tom však videlo neefektívne narábanie s peniazmi mesta. Od roku 2016 poslanci odmietli projekt ďalej financovať a mesto od neho nútene ustúpilo.

Ako sa robí mocenská politika, ukázalo leto 2015. Po tom, čo poslanci Habo, Javorka a Zuberec odišli z Klubu primátora do opozície, primátor predložil zastupiteľstvu návrh na odvolanie Haba z predstavenstva vodární a Zuberca z dozornej rady technických služieb. Zuberec mal byť odvolaný aj z postu predsedu finančnej komisie, čo poslanci v hlasovaní najskôr odmietli. V opakovanom hlasovaní však primátorovej žiadosti vyhoveli.

Počas štyroch rokov boli v meste dokončené len dva bytové projekty. Oba rozbehlo ešte vedenie mesta za primátora Pavlíka.

Veľký spor, ktorý sa tiahol až dvoma rokovaniami zastupiteľstva, viedli poslanci a vedenie mesta o rokovacom poriadku. Kameňom úrazu bol návrh, aby zastupiteľstvo mohlo odsúhlasiť pri akomkoľvek bode programu rokovanie bez diskusie. Opozícia nesúhlasila, Klub primátora a KDH argumentovali skrátením rokovania v prípadoch, keď diskutovať netreba. Právomoc zrušiť diskusiu si poslanci napokon schválili, minútu určenú na faktické poznámky však rozšírili na dve.

V roku 2014 poslanci neschválili zámer komplexnej rekonštrukcie osvetlenia v meste. Žiadali, aby výmena prebiehala po etapách a bola preplatená z eurofondov. Novému vedeniu sa v roku 2015 podarilo získať grantové prostriedky vo výške 750-tisíc, čo stačilo na výmenu tisícky z celkovo tritisíc žiaroviek. Ďalšie etapy rekonštrukcie (zvyšok žiaroviek, rozvody elektriky, stĺpy) sa však už nerealizovali.

Problematické bytové projekty

Na prahu leta 2015 prišla do Ružomberka rokovať vláda. O výjazdové rokovanie v našom meste sa usiloval už bývalý primátor Ján Pavlík, úspešný bol ale až jeho nástupca Igor Čombor. Do rozpočtu mesta vďaka tomu pritieklo 980 000 eur, ktorých využitie bolo presne určené.

O niekoľko týždňov predložilo vedenie mesta poslancom zvláštny projekt troch nájomných bytoviek, ktoré by postavil súkromník a mesto sa malo zaviazať odkúpiť ich. Investor však nepredstavil kúpnu cenu, zámerom chýbali konkrétnejšie projekty stavieb, niektoré boli dokonca v rozpore s územným plánom. Zastupiteľstvo preto projekt odmietlo.

Rovnako dopadol aj ďalší súkromný projekt budovy Kolosea, ktorý presadzovalo vedenie mesta. Komplex bytov v parku vedľa Kláštorných schodov mal stáť 5,5 milióna eur. Problém bol v tom, že územný plán na tomto mieste stavbu nepripúšťa. Zástupca investora, Tomáš Mišovič, sa neskôr stal neoficiálnym poradcom primátora pre oblasť dopravy.

A zvláštny projekt výstavby bytov do tretice. Objekt Kaskády mal vzniknúť rovnako pri Kláštorných schodoch, ale zo strany Hýrošovho parku. Spoločnosť Sedus Group chcela kúpiť od mesta pozemky za 30 eur za meter štvorcový, minimálna mestom určená sadzba v tejto lokalite je pritom 60 eur. Poslanci to odmietli, projekt nesedel ani s územným plánom.

Sedus group kúpil pozemky aj pri výstavbe nákupného centra City Market, následne ich predal nadnárodnej spoločnosti CPI, ktorá centrum postavila a prevádzkuje.

Opakovane sa do zastupiteľstva vracal zámer nájomcu pozemku pod čerpacou stanicou pri niekdajšej Hypernove, ktorý ho chcel kúpiť. Dvakrát bol návrh stiahnutý z rokovania, dvakrát poslanci o predaji hlasovali. K schváleniu predaja pozemku, ktorého nezvyčajný spôsob prenajatia je témou už druhého volebného obdobia, chýbal zakaždým jediný hlas.

Primátor napokon v lete 2017 za mesto vypovedal nájomnú zmluvu. Radnica tak stratila priamu kontrolu nad pozemkom. Buď sa teraz dohodne s doterajším nájomcom na predaji po dobrom alebo sa nájomca bude

s mestom súdiť. Z právnych posudkov mesta vyplýva, že súdny spor s najväčšou pravdepodobnosťou prehrá a pozemok bude musieť predať.

Klientske centrum v nedohľadne

Milión a 50-tisíc eur bude mesto až do roku 2020 splácať spoločnosti Mondi SCP za bývalú administratívnu budovu papierní na Bystrickej ceste. Radnica ju kúpila a neskôr s ministerstvom vnútra vymenila za budovy okresnej polície a okresného úradu. Ministerstvo totiž chcelo na Bystrickej vybudovať Klientske centrum štátnej správy a presťahovať tu všetky štátne inštitúcie z mesta. Myšlienka je to, samozrejme, dobrá, lenže dva roky sa vo veci nič nepohlo a ministerstvo stále nezverejnilo termín realizácie centra.

Pri rekonštrukcii hrádzového telesa v Hrabove, ale aj oprave Horskej ulice v Rybárpoli zaplatilo mesto za opravy viac, ako poslanci odsúhlasili v rozpočte. V oboch prípadoch bol za nakladanie s majetkom mesta napomenutý vedúci zamestnanec zodpovedný za investície Pavol Dobrodej.

Mesto predalo armáde 7 600 metrov štvorcových v areáli kasární za 303-tisíc eur (40 eur za meter). Opozícia s predajom ani s cenou nesúhlasila, pretože išlo o lukratívne pozemky, takmer v centre mesta na Zarevúcej. Keďže primátor počas celého funkčného obdobia naznačoval, že od ministerstva obrany chceme kúpiť Koniareň a budovu bývalej pôrodnice, predaj pozemkov mohol byť ústretovým krokom.

Počas štyroch rokov boli v meste dokončené len dva bytové projekty. Oba rozbehlo ešte vedenie mesta za primátora Pavlíka. Na Bystrickej pri plavárni vznikli nájomné byty, v Baničnom na ulici Karola Sidora mesto vyhovelo požiadavke investora a bytovku nekúpilo, ako bolo pôvodne dohodnuté, a byty sú predávané komerčným spôsobom.

Po petícii občanov s viac ako 10-tisíc podpismi poslanci na jeseň 2016 zakázali na území mesta prevádzkovať hazardné hry. Za zákaz nehlasovali poslanci z Klubu primátora a Smeru. Za mestom však neskôr vyrástlo kasíno a prísľub, že k zákazu sa pripojí aj Likavka, zatiaľ susedná obec neuskutočnila.

Odvaha presadiť projekt parkovacej politiky vo vedení mesta, ale aj v zastupiteľstve stále chýba.

Ešte počas Pavlíkovho úradovania nechalo mesto vypracovať Územný plán zóny centra mesta. V lete 2016 ho poslanci definitívne schválili. Ide o regulatív, ktorý presne určuje, čo a ako sa môže stavať. Podobný plán začala radnica chystať aj pre Vlkolínec. Ide o prvé lastovičky pravidiel koncepčnosti výstavby v meste. Ak sa teda plány budú dodržiavať.

Navrhnuté memorandum medzi mestom a rodinou Badánikovcov, kde by sa zaviazali spoločne vybudovať námestie (tam, kde mal stáť Aupark), Badánikovci ako majitelia pozemku nepodpísali. Primátor dnes tvrdí, že pozemky dokáže pre mesto zabezpečiť, ich majitelia to však zatiaľ verejne nepotvrdili.

Mesto nechalo nanovo prebudovať informačný systém. V uliciach, aj na cintoríne. Žilinská firma ARD vyhrala súťaž a s ročným meškaním systém zrealizovala. ARD hovorilo o hodnote 800-tisíc eur, ktorú tým mesto získa. Odplatou bol prenájom tritisíc stĺpov verejného osvetlenia a nových citylightov, na ktoré môže komerčnú reklamu po dobu pätnástich rokov predávať len ARD.

Opoziční poslanci tento plán rozporovali ako nejasný z hľadiska ceny a výhodnosti, a zastupiteľstvo dokonca prijalo uznesenie, že chce vidieť zmluvu pred podpisom. Vedenie mesta však uznesenie právne spochybnilo, zrušilo a zmluvu podpísalo bez predloženia zastupiteľstvu. Informačný systém je nainštalovaný, mešká sprevádzkovanie informačných SMS, mobilná aplikácia a zrušenie mestského rozhlasu.

Za Jána Pavlíka aj Igora Čombora mali poslanci na stole návrh parkovacej politiky mesta. Po viacerých pripomienkach napokon zakaždým skončil v šuplíku. Odvaha presadiť tento projekt vo vedení mesta, ale aj v zastupiteľstve stále chýba.

Primátor Čombor prišiel do funkcie s ambíciou rozhýbať plány výstavby cesty R1 z Banskej Bystrice do Ružomberka. Neplánovane sa k jeho agende pridala aj náhle zastavená stavba diaľnice D1. A hoci to nie je v jeho kompetencii a právomociach, primátorovo úsilie prispelo k tomu, že R1 sa čiastočne projektuje a D1 sa opäť stavia.

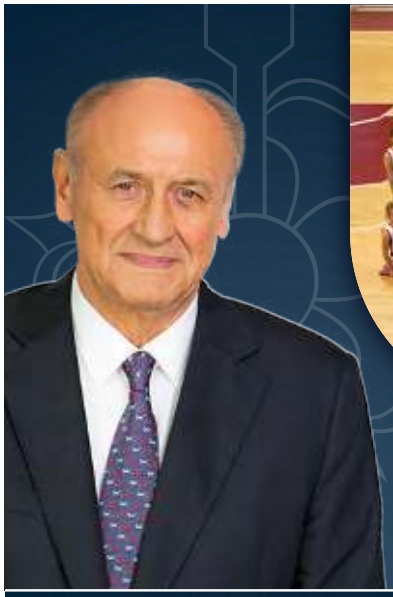

Naša dôvera je v jeho schopnostiach a ľudskosti

MUDr. Igor ČOMBOR PhD.

nezávislý kandidát na primátora
mesta Ružomberok

"Vysoko si cením dôveru občanov Ružomberka a verím v ďalšie víťazstvá našich športovcov."

Srdečne Vás všetkých pozývam na stretnutie so mnou, kde Vám predstavím svoj volebný program, zodpoviem otázky a vypočujem Vaše potreby.

27.10. - ČERNOVÁ - Kultúrny dom / 16:30h

28.10. - BIELY POTOK - Kultúrny dom / 14:30h

29.10. - HRBOLTOVÁ - Kultúrny dom / 16:30h

03.11. - ROVEŇ - Ihrisko pred základnou školou / 16:30h

04.11. - BANIČNÉ - Parkovisko pred potravinami Áčko / 14:30h

06.11. - VEĽKÁ DVORANA KDAH / 16:30h

07.11. - KLAČNO - Areál California gym / 16:30h

Teším sa na stretnutie s Vami.

MOJIMI MÍTINGAMI VÁS BUDÚ SPREVÁDZAŤ: VIKTOR MYDLO , RK JAZZBAND, FS LIPTOV, RUŽOMBERSKÍ UMELCI

OKREM TOHO SA MÔŽETE TEŠIŤ NA: VÝBORNÚ KAPUSTNICU, VARENÉ VÍNKO A PIVKO.
NA HLAVNOM MÍTINGU NA VÁS ČAKÁ TOMBOLA

www.igorcombor.sk

Sľuby sa stávajú realitou

Vážení Ružomberčania, Teraz, po tom, ako som vypracovával odpočet svojej práce pre Vás – občanov, vidím, koľko sme toho urobili a myslím si, že môžeme byť na našu prácu právom hrdí, aj keď mnoho výsledkov je mimo programu, ktorý som pred 4 rokmi predstavil.

Môj aktuálny volebný program vychádza z mojej 4 ročnej práce, skúseností a hlavne vedomosti o tom, ako je mesto pripravené na realizáciu týchto cieľov. Mnohé z nich sú už dnes v realizácii, niektoré v počiatočných a iné v pokročilých fázach plnenia. Poznáme presné kroky potrebné k tomu, aby sme všetky body volebného programu mohli splniť. Bol by som veľmi nerád, keby sa mesta ujalo vedenie, ktoré sa musí jednak zorientovať, a ktoré by nebolo schopné nadviazať na už rozbehnutý proces.

Niektorí moji kritici mi vyčítajú, že som prehnane sebavedomý. Pravdou však je, že pri napĺňaní týchto veľkých a pre mesto kľúčových cieľov je potrebné vycestovať z Ružomberka do Bratislavy a lobovať na správnych miestach, u správnych ľudí. Neraz som musel využiť celú paletu mojich rokmi nadobudnutých kontaktov na to, aby som docielil svoj zámer. Tieto kontakty, bohužiaľ, ani jeden z mojich protikandidátov nemá, preto mám oprávnenú obavu, aby zmena vedenia nebol ďalší krok späť pre naše mesto. Je dôležité udržať dostavbu D1 a R1 ako prioritu pred inými úsekmi. Je dôležité, aby ministerstvo vnútra dokončilo centralizovanie štátnej správy v našom meste, o ktorú majú záujem aj iné mestá. Je dôležité, aby ÚVN bola zastabilizovaná a ostala v Ružomberku a, aby sa poklepal základný kameň na výstavbu nového papierenského stroja, ktorý prinesie 200 – 300 pracovných miest.

Je dôležité pokračovať aj v ostatných procesoch, ktoré sme úspešne rozbehli, verte mi, pre mesto majú obrovský význam, či už spomeniem výstavbu novej mestskej plavárne, vyriešenie parkovania v meste alebo opravu komunikácií či výstavbu cyklotrás.

Naše mesto opäť naberá na význame, stavia sa diaľnica, po desaťročiach sa pripravujú pozemky pre stovky rodinných domov, začalo sa s výstavbou nájomných bytoviek, do mesta prišiel investor, ktorý postaví obchodné centrum, podarilo sa zmontovať nový synchrotrón – protónové centrum teda bude dokončené, oproti roku 2014 stúpol turizmus o 25%, rokovala tu vláda a kultúrny program k oslavám stého výročia založenia ČSR nebude v Bratislave ale v Ružomberku, kde sa ho zúčastní ako vláda SR tak vláda ČR...

Vážení Ružomberčania, zdravotne - fyzicky aj psychicky - som vo veľmi dobrej kondícií, pripravený dokončiť, čo som začal. Opäť sa uchádzam o Vašu podporu v komunálnych voľbách a verím, že spoločne zvolíme kontinuitu, ktorá zabezpečí splnenie dôležitých cieľov v Ružomberku.

www.igorcombor.sk

Z predvolebných sľubov splnil Čombor máločo

Text: Redakcia Foto: Marek Hasák

Tvorba pracovných miest, výstavba domov a bytov, presadzovanie vybudovania R1 či lepšie riadenie radnice. Pozreli sme sa na to, čo sa primátorovi počas jeho volebného obdobia podarilo a v čom bol neúspešný.

Pred štyrmi rokmi predstavil primátorský kandidát Igor Čombor bohatý volebný program. Vymenoval v ňom azda všetko, na čo si dokážete spomenúť. Bez štipky irónie.

Na konci funkčného obdobia však sám priznáva, že to so sľubmi prehnal a k ich naplneniu by potreboval ešte jedno funkčné obdobie. Aj preto sa usiluje o znovuzvolenie.

Redakcia Ružomberského magazínu sa pokúsila zhodnotiť sedem sľubov, ktoré Igor Čombor pred štyrmi rokmi označil za svoje najdôležitejšie priority.

Tvorba pracovných miest a výstavba nájomných bytov

Sľub: Zabezpečím, aby do Ružomberka prišli významní domáci aj zahraniční investori a vznikli tak nové pracovné príležitosti, minimálne v počte 800 až 1 000 pracovných miest. Presadím vykúpenie strategických pozemkov, priestorov, kde bude mať verejný záujem mesto tak, aby sa naozaj mohol začať jeho rozvoj.

Z plných síl podporím rozvoj bytovej výstavby s osobitným zreteľom na štartovacie byty pre mladé rodiny, ale i seniorské byty. Stavby moderného typu, ktoré vylepšia vzhľad nášho mesta v podobe nájomných bytov, musia byť optimálne cenovo dostupné.

Skutočnosť: Do Ružomberka počas uplynulých štyroch rokov neprišiel žiadny významnejší investor. Počet nezamestnaných v meste síce klesol,

zásluhu na tom však nemá radnica, ale výkonnosť slovenskej ekonomiky.

Stavať sa nezačali ani nové byty, dokonca žiadne neboli ani naplánované. Ak teda nerátame rozbiehajúci sa komerčný projekt spoločnosti Real Focus na Námestí SNP na Rovni a opravu starej neobývanej bytovky v Políku.

Vedenie mesta síce prišlo s viacerými nápadmi, kde a kto by mohol začať stavať, ale mestskí poslanci ich odmietli, keďže sa im zdali byť nedomyslené alebo boli priamo v rozpore s územným plánom.

Dokončenia sa dočkali aspoň dva projekty, ktoré rozbehlo ešte predchádzajúce vedenie. Ide o mestskú nájomnú bytovku pri plavárni a bytovku na ulici Karola Sidora. Tá mala byť pôvodne tiež nájomná, ale radnica napokon v zastupiteľstva presadila, že mesto pre občanov byty neodkúpi. Súkromný investor ich tak predáva ako komerčné.

Lepšie ako s bytovou výstavbou to dopadlo s výkupom pozemkov – mesto skúpilo cesty v areáli bývalého Texicomu (130-tisíc eur), ako aj pozemky pod cyklochodník, ktorý by mal viesť od železničnej stanice k bývalej Zápalkárni (40-tisíc eur).

Výstavba rodinných domov

Sľub: Zastavím trend odchodu Ružomberčanov za bývaním do okolitých obcí a pripravím územné a stavebné podmienky pre podporu výstavby rodinných domov v Ružomberku tak, aby sa postavili najmenej dve až tri nové ulice z rodinných domov a viliek.

Skutočnosť: Počet obyvateľov Ružomberka naďalej klesal. Kým v roku 2014 v ňom žilo 29 019 obyvateľov, v roku 2018 ich už bolo len 27 939. Naopak, rástol počet obyvateľov susedných obcí. Nevznikli ani žiadne nové ulice s rodinnými domami a vilkami.

Zámer výkupu pozemkov za účelom zástavby v lokalite Nad Dielcom schválilo ešte predchádzajúce vedenie mesta. Súčasné vedenie spolu s mestským zastupiteľstvom išlo ešte ďalej a prijalo zámer vypracovať územný plán rovno troch zón – Nad Dielcom, Černová-Hríby a Biely Potok-Luhy.

Museli však uplynúť takmer štyri roky, aby sa koncom volebného obdobia rozbehol aspoň výkup pozemkov v Černovej-Hríboch. Naopak, situácia v lokalitách Nad Dielcom a Biely Potok-Luhy stagnuje.

Výstavba R1

Sľub: Prioritne vo vláde budem nástojčivo presadzovať vybudovanie rýchlostnej komunikácie R1, aby sa nestratila historická výhoda Ružomberka ako významnej križovatky v dnešnej dobe už moderných ciest. To umožní Ružomberku ďalej žiť a rozvíjať sa. Nám Ružomberčanom to pomôže rýchlo sa dostať na všetky smery i vrátiť sa naspäť domov – k našim rodinám.

Budem zlepšovať kvalitu životného prostredia, ktorá je znehodnotená aj tým, že Ružomberok nemá ani vnútorný ani vonkajší obchvat, čo netreba ani zdôrazňovať. Preto sa zameriam i na skvalitnenie mestských komunikácií (ulíc Poľná, K. Sidora, Plavisko, Obvodová, Scotta Viatora a ďalších).

Skutočnosť: Primátorovi nemožno uprieť enormné úsilie rozhýbať výstavbu R1, kde Ružomberku dokonca hrozilo, že sa ocitne mimo tejto trasy. Keď kvôli tunelu Čebrať začala stagnovať výstavba D1, s plnou vervou sa pustil aj do riešenia tohto problému. V boji s ministerstvom dopravy a diaľničnou spoločnosťou ale, prirodzene, ťahal za

kratší kompetenčný koniec. Energia a čas, ktoré investoval do tejto oblasti, mu však potom chýbali pri iných.

Z vnútorných komunikácií sa výraznej obnovy dočkali ulice Veterná, Horská, Obvodová aj cesta od Liptovského múzea na Námestie Andreja Hlinku. Naopak, ulice Poľná, Makovického a Scotta Viatora sú na tom rovnako ako predtým – teda veľmi zle.

Energia a čas, ktoré primátor investoval do rozhýbania výstavby D1 a R1, mu chýbali pri riešení iných problémov.

Nové značkové obchody

Sľub: Využijem nové možnosti rozvoja služieb o také nákupné subjekty ako je napríklad sieť METRO, Baumax či rôzne módne značky, predovšetkým milované mladou generáciou (H&M...).

Skutočnosť: Ani jedna zo spomenutých spoločností do Ružomberka neprišla. Mesto však predalo pozemky, na ktorých vyrástlo nové nákupné centrum City Market. Otázne je, či Ružomberčania potrebovali po stále nedokončenom Stop Shope ďalšie nákupné centrum.

Stavebné zveľadenie mesta

Sľub: Zabránim chaotickým rozhodnutiam, i keď sa skrývajú za územný plán a pri nových stavebných aktivitách budem dbať na skutočné zveľadenie Ružomberka, či už sa to týka jeho centra, ale aj nábrežia rieky Revúcej a ostatných mestských častí.

Skutočnosť: Chaotických rozhodnutí, ktoré primátor nedokázal eliminovať alebo má na nich priamo svoj podiel, nebolo počas uplynulých štyroch rokov málo – unáhlené zrušenie zmluvy s nájomcom pozemku pod kontroverznou benzínovou pumpou pri bývalej Hypernove, výstavba autoumyvárne na Klačne, ktorá je v rozpore s územným plánom mesta, čierna stavba v lokalite Nad Dielcom... Pokračovať by sa dalo ďalej.

Na druhej strane, podarila sa výstavba Domu UNESCO vo Vlkolínci, ktorý otvorili tesne pred voľbami. Nová reštaurácia, ktorú tu tiež postavili, však stále nefunguje.

Realizovaná bola aj súťaž na novú plaváreň. Teraz už len všetci netrpezlivo čakajú, či sa naozaj postaví. V prípade výstavby Klientskeho centra na Bystrickej ceste sa nič nedeje – v tomto prípade je však loptička na strane ministerstva vnútra.

No a z diery po Auparku sa medzičasom stal mestský lesopark s parkoviskom.

Vrátenie dôležitých služieb späť do mesta

Sľub: Vyviniem úsilie na vrátenie dôležitých služieb späť do Ružomberka (hygiena, veterinári a energetika).

Skutočnosť: Veterinárna klinika vznikla v meste ešte pred nástupom Igora Čombora a žiadny iný úrad sa počas uplynulých štyroch rokov do Ružomberka nevrátil.

Lepšie riadenie radnice

Sľub: Do riadenia mestského úradu presadím viac odborníkov, posúdim ich výkonnosť a výsledky efektívnym auditom, ktorý zohľadní nielen personálne záležitosti, finančno-hospodárske výsledky, ale najmä funkčnosť administratívneho aparátu.

Skutočnosť: Organizačná štruktúra radnice prešla viacerými zmenami, k výraznejšej úprave počtu a zloženia osadenstva však nedošlo. Jedinou zásadnou zmenou bolo zrušenie mestskej rady ako poradného orgánu mestského zastupiteľstva. Podľa primátorovho predvolebného zámeru ju mali nahradiť iné poradné orgány (rozvojová rada mesta, podnikateľská rada, zbor poradcov primátora...), k čomu však nedošlo.

Pozornosť upútal aj nie celkom dobrovoľný odchod vedúceho oddelenia regionálnej politiky, ktorý sa následne stal riaditeľom odboru kultúry Žilinského samosprávneho kraja, či dvojnásobne dokázané pochybenie oddelenia investícií pri narábaní s mestskými peniazmi.

Ako je to s Čomborovými 13 miliónmi

Text: Peter Kravčák

Suma 13 miliónov eur je počas týchto týždňov neprehliadnuteľná. Primátor Igor Čombor na bilbordoch tvrdí, že práve toľko peňazí bolo v meste preinvestovaných počas uplynulých štyroch rokov. Je to naozaj tak?

Čomborom uvádzaný balík peňazí je potrebné rozdeliť na dve kôpky. Menšiu (približne 5,3 milióna eur) tvoria bežné investičné prostriedky mestského rozpočtu. Veľká časť z nich išla do školských zariadení, ihrísk, športu, kultúry či do budovania a rekonštrukcie ciest, chodníkov a parkovísk. Mnohé z týchto investícií však možno označiť len za nevyhnutnú údržbu.

Väčšiu kôpku (približne 8 miliónov eur) tvoria prostriedky, ktoré sa primátorovi a zamestnancom mestskému úradu podarilo získať z eurofondov (4,9 miliónov eur) či vďaka výjazdovému zasadnutiu vlády (2 milióny eur).

Eurofondy sedia, výjazdové rokovanie nie

Najväčšia časť prostriedkov získaných cez eurofondové výzvy (približne 2 milióny eur) je určená na vybudovanie kompostárne. S jej výstavbou sa však ešte nezačalo.

Tri štvrte milióna eur získalo mesto na rekonštrukciu športovej haly T18, ktorá by sa mala začať na budúci rok. Rovnaká suma bola použitá na výmenu tisícky žiaroviek v pouličnom verejnom osvetlení.

Ďalších 600-tisíc eur získala materská škôlka na Hrabovskej ceste a približne 300-tisíc išlo na sociálne projekty v oblasti opatrovania starých a chorých ľudí.

Zvyšok eurofondového balíka tvoria menšie sumy, napríklad drobné opravy a úpravy vo Vlkolínci či kamery pre mestskú políciu.

Kým prostriedky získané z eurofondov vyčíslil primátor zhruba presne, o peniazoch, ktoré mestu dala vláda počas výjazdového rokovania v roku 2012, sa to povedať nedá.

Cez rozpočet mesta reálne pretieklo 980-tisíc eur, a nie primátorom deklarované dva milióny. K tejto sume sa zrejme dostal tak, že do nej zarátal napríklad aj 612-tisíc eur určených pre úrad práce na opatrenia v oblasti nezamestnanosti. Tieto peniaze však neboli v rozpočte mesta a neboli jeho investíciou. To isté platí aj o peniazoch, ktoré po rokovaní vlády prišli na účty ružomberských obcí.

Ďalších započítaných 20-tisíc eur pre strednú polytechnickú školu zasa prešlo rozpočtom Žilinského samosprávneho kraja, a teda znovu nie mestským rozpočtom.

Hra s číslami

Ďalším problémom Čomborových výpočtov je opakované započítanie niektorých finančných položiek. To, čo je zahrnuté do balíka z výjazdového rokovania vlády, je ešte raz zarátané do prostriedkov použitých na cestné komunikácie (napríklad 100-tisíc eur na rekonštrukciu cesty na Smrekovicu), školské zariadenia (napríklad 100-tisíc eur na rekonštrukciu ZŠ Sládkovičova) či na mestský cintorín (infraštruktúra za 120-tisíc eur)

Zhrnuté a podčiarknuté – nemožno poprieť, že vďaka primátorovmu úsiliu si mesto v uplynulých rokoch prilepšilo o niekoľko miliónov eur. Na druhej strane, jeho bilbordom by viac svedčala suma, ktorá by bola poctivejšie prepočítaná. Aj keby bola o nejaký ten milión nižšia.

Prečo chcú kandidovať a aké sú ich priority

Štyroch primátorských kandidátov sme oslovili s otázkou, prečo sa rozhodli kandidovať a aké sú ich hlavné programové priority.

Ján Bednárik (KDH)

Kandidovať som sa rozhodol preto, aby som do Ružomberka vniesol novú nádej, že sa v tomto meste oplatí žiť, bývať, založiť si rodinu, postaviť dom, pracovať, študovať a neodchádzať odtiaľto preč, ale tu zostať.

Moje hlavné priority sú zhrnuté v mojom volebnom programe 5 + 1, sú nimi doprava, zamestnanosť, bývanie, životné prostredie, komunikácia a dokončiť začaté. Viem, že program by mal obsahovať aj oblasť sociálnu, kultúrnu či športovú, ale zvolil som túto cestu, lebo každý bod môjho programu chcem splniť. Všetky oblasti nášho života, ktoré nie sú priamo pomenované, sú zahrnuté v bode 5, ktorým je komunikácia – zriadenie kancelárie primátora na pešej zóne. Cez tento kanál mienim riešiť veci, ktoré som konkrétne nepomenoval ako kultúra – návrat kultúrneho života do ulíc a sídlisk, kde žije väčšia časť obyvateľov mesta, sociálna oblasť – zabezpečenie stravovania pre seniorov, alebo šport – vytvorenie viacerých možností športovania na sídliskách, vytvorenie športových podmienok pre neprofesionálov, alebo dokončenie rekonštrukcie cintorína a podobne.

Verím, že podobné požiadavky budem môcť riešiť práve prostredníctvom tejto vzájomnej a priamej komunikácie s obyvateľmi nášho mesta.

Igor Čombor, nezávislý kandidát

Zvrátiť úpadok a premeniť ho na rozvoj si žiada okrem veľkého úsilia aj čas, ktorý presahuje jedno volebné obdobie. Po svojich predchodcoch som zdedil mesto v stave, kde strategické prvky neboli vôbec riešené alebo boli v zanedbanom stave. Naše mesto si zaslúži rozvoj a svoje činnosti som smeroval k tomu, aby som nastavil ten správny kurz k jeho rozvoju.

Mojimi hlavnými prioritami je dokončiť už začaté, teda dobudovanie diaľnice D1 a výstavba R1, vybudovanie námestia, polyfunkcie a podzemných garáží v strede mesta, vybudovať nové obchodné centrum typu galéria na Bystrickej, dokončiť prípravu pozemkov pre výstavbu rodinných domov v lokalite Dielec, Hríby a začať s prípravou novej lokality, postaviť aspoň dve nové mestské bytovky, získať kaštieľ sv. Žofie do majetku mesta, obnoviť Bjorsonovu spoločnosť a vytvoriť podmienky pre čerpanie nórskych a švajčiarskych fondov.

Deti sú naša budúcnosť a preto nepoľavím ani v snahe vytvoriť im dôstojné podmienky v oblastiach školstva, športu a kultúry.

Karol Javorka, nezávislý kandidát

Za všetkým kľúčovým v mojom živote stojí Ružomberok. Tu som sa narodil, tu žijem, bývam a pracujem celý svoj život. Toto mesto nám spolu s manželkou a dvomi dcérami prirástlo k srdcu. Verím však, že Ružomberok bude dôvodom na to, aby tu raz zostali žiť, alebo sa sem vrátili nielen moje, ale i vaše deti. Aby tomu tak bolo, čaká nás ešte veľa práce.

Dnes je čas vrátiť naše mesto občanom a pokúsiť sa ozdraviť všetko, čo je v ňom choré.

Som pripravený prevziať zodpovednosť za návrat zdravia do všetkých oblastí života v našom meste: do vzťahu k občanovi, prostrediu, do riadenia a hospodárenia. Na týchto troch pilieroch stojí náš jasný „Plán pre zdravý Ružomberok“, ktorý vznikol z množstva podnetov v uliciach a v spolupráci s tímom odborníkov. Pozývam Vás spoznať ho na www.karoljavorka.sk, v tlačenej verzii ho denne rozdávame v uliciach mesta.

Šanca na zmenu je väčšia než kedykoľvek predtým. Ale pomôcť nášmu mestu vieme iba spolu. Úprimne Vás pozývam: spojme sa a spolu ozdravme Ružomberok!

Róbert Kolár, nezávislý kandidát

Som Ružomberčan, Ružomberok je môj domov. V našom meste som sa narodil dvakrát. Prvýkrát, keď som

prišiel na svet a druhýkrát, keď mi zachránili život v skvelej Vojenskej nemocnici. S manželkou tu vychovávam dvoch synov. Nie je mi jedno, v akom meste vyrastú, nie je mi jedno, že vyrastajú v meste, ktoré zvädlo – v doprave, čistote vzduchu, hrdosti. V dospelosti sa im chcem pozrieť do očí a povedať im, že som sa o rozkvitnutie mesta pokúsil, keď som mohol.

Chcem sa do toho pustiť ako primátor – mám 20 rokov manažérskych skúseností, energie kopec, kontakty na dôležitých miestach a viem, ako funguje mesto. Od mája chodím do ulíc a stretávam sa s Ružomberčanmi. Na základe týchto rozhovorov sme si s tímom zoradili programové priority.

Ak nám Ružomberčania dajú 10. novembra dôveru, v prvom rade budeme riešiť problém s parkovaním, rokovanie o dostavbe diaľnice, výsadbu zelene, zabezpečenie širšej ponuky práce a vybudovanie priestorov na trávenie voľného času pre starších aj mladších.

Príďte na živé natáčanie primátorskej diskusie

Ružomberský magazín v spolupráci s Mestskou televíziou Ružomberok (MTR) pripravuje živé natáčanie predvolebnej diskusie s primátorskými kandidátmi. Svoju účasť prisľúbili všetci štyria kandidáti na primátora mesta – Ján Bednárik, Igor Čombor, Karol Javorka a Róbert Kolár.

„Mnoho ľudí sa pýta, koho majú voliť. Verejnou diskusiou chceme Ružomberčanom pomôcť, aby lepšie spoznali názory kandidátov na témy, ktoré sa nás dotýkajú a na problémy, ktoré nás trápia,“ vysvetlil cieľ diskusie šéfredaktor Ružomberského magazínu Peter Kravčák.

Diskusia, ktorá bude zaznamenávaná kamerami MTR, sa uskutoční 31. októbra (streda) o 18. hodine vo Veľkej dvorane Kultúrneho domu Andreja Hlinku v Ružomberku.

Zúčastniť sa jej môže každý občan mesta, ktorý sa prihlási na emailovej adrese redakcia@rmagazin.sk a spätne dostane potvrdzovací email. Bez prihlásenia a potvrdenia účasti nebude vstup na diskusiu možný. Nakoľko počet miest je limitovaný, po ich vyčerpaní bude prihlasovanie zastavené.

Tí, ktorí nebudú môcť byť na diskusii osobne prítomní, budú môcť sledovať jej živý prenos na sociálnych sieťach. Záznam bude dostupný aj vo vysielaní MTR a na internetových stránkach www.mtr.sk a www.rmagazin.sk.

Čo nás (možno) čaká po voľbách

Text: Imrich Gazda Reprofoto: Peter Kravčák

Aká je predvolebná kampaň, čo sľubujú kandidáti a ako by mal Ružomberok vyzerať o štyri roky?

Kampaň pred komunálnymi voľbami vrcholí. Dušičkové dni ju síce trochu pribrzdia, ale pohľadom na nespočetné bilbordy a plagáty sa nevyhneme ani cestou na cintorín.

Záverečné mítingy, od ktorých má pospolitý ľud najväčšie očakávania, máme síce ešte pred sebou, ale priebeh kampane môžeme bilancovať už dnes.

Milióny na bilbordoch, unimobunka pred Kultúrou

Začala nezvyčajne skoro. Mestský poslanec a manažér Róbert Kolár, ktorý bol širšej verejnosti neznámy, ju s bilbordmi #rozkvitneme odpálil už na jar. Veď, kedy ináč. K bilbordom neskôr pribudla aj kontaktná kampaň, čoho výsledkom bolo výrazné zvýšenie poznateľnosti kandidáta.

Neskorší začiatok primátorskej kampane si mohol dovoliť ďalší mestský poslanec Karol Javorka, ktorý je aj vďaka svojej profesii gynekológa – pôrodníka známy v nejednej domácnosti. Rovnako ako Kolár stavil na osobný kontakt s ľuďmi v uliciach mesta.

Napriek tomu, že mnoho Ružomberčanov, ktorým záleží na rozkvitnutí a uzdravení mesta, si prialo, aby obaja kandidáti našli spoločnú reč a išli do volieb ako jeden tím, nestalo sa. Odpoveď na otázku prečo, je prostá – ani jeden nechcel ustúpiť.

Vyhovovať to môže len a len ďalšiemu kandidátovi, ktorý sa do predvolebného súperenia zapojil až začiatkom septembra. Pravdupovediac, primátor Igor Čombor ani nemal dôvod štartovať skôr. Ako dlhoročný riaditeľ vojenskej nemocnice a úradujúci šéf radnice je na očiach verejnosti dlho a nepretržite. Napriek tomu v priebehu uplynulých týždňov oblepil mesto tak, že o 13 miliónoch sa obyvateľom musí už aj snívať.

Čím boli voľby bližšie, tým viac sa stupňovalo množstvo primátorových sľubov – seniorom, prvorodičkám, psíčkarom... Dokonca aj deti si prišli na svoje a zo školy prišli s farbičkami s Čomborovým srdiečkom.

Aj taký mocipán, akým je český premiér Andrej Babiš, sa však počas komunálnych volieb v Prahe mohol presvedčiť, že ani masívna a sľubov plná kampaň nemusí končiť víťazstvom.

Ružomberok síce nie je Praha a Čombor nie je Babiš, ale ani jeden z nich už nie je nepopísaným papierom a ľudia si môžu sami zhodnotiť, či mesto (krajinu) počas uplynulých rokov posunuli dopredu. Aj keď nepochybne na veľkú časť voličov stále zaberá prekrývanie nesplnených sľubov novými a väčšími.

Ako posledný sa pre problémy s vlastnou stranou prihlásil štvrtý uchádzač o miesto primátora – mestský poslanec a vodohospodár Ján Bendárik z KDH. Kampaň začal neskoro a bola aj najmenej výrazná. Pozornosť vzbudila najmä presklená unimobunka pri hoteli Kultúra určená na stretnutia s občanmi. Menej je niekedy viac, tvrdí samotný Bednárik, ale kampaň, ktorej chýba ťah na bránu a pôsobí len ako povinná jazda, voliča nepritiahne, skôr odradí.

A čo antikampaň, ktorú primátor Čombor avizoval pri oznámení svojej kandidatúry? Až na menšie útoky sme v čase písania tohto komentára (24. 10.) neevidovali nič závažné. Optimista si povie, že to tak hádam aj ostane, pesimista však zakontruje, že špina sa prepiera až tesne pred volebným dňom. Tak uvidíme.

Trochu utópie

Aj keď na Slovensku je to tak, že politické dianie vrcholí pred voľbami, ku skutočnej explózii by malo prichádzať až po nich. Voľby nemajú byť cieľom, ale štartom realizovania predvolebných sľubov. A tými kandidáti nešetria. Niektoré sú čírym populizmom, iné idú k podstate veci.

Lenže, ruky na srdce, kto z vás si podrobne prečítal volebný program kandidátov, konfrontoval ich doplňujúcimi otázkami a vo volebnej miestnosti podporí toho s najlepším programom? Samozrejme, s prihliadnutím na to, či nejde len o nerealizovateľné, ale vábivé vzdušné zámky. Lebo papier znesie všetko.

Potešujúce je, že ani jeden z predvolebných programov nemožno označiť za vyslovene zlý a nekompetentný. Dokonca sú medzi nimi výrazné programové prieniky. Na chvíľu sa preto nechajme uniesť a predstavme si, že to, čo kandidáti sľubujú, (aspoň sčasti) splnili.

Je koniec roku 2022 a Ružomberčania už len spomínajú na kedysi pravidelné kolóny – diaľkoví vodiči totiž mesto obchádzajú po dostavanej diaľnici. Nielen to, ale aj pravidelné čistenie dopravných komunikácií a nárast využívania cyklodopravy výrazne znížili prašnosť v meste. A tí, ktorí sú predsa len odkázaní na svoje autá, nájdu v podzemných garážach vždy voľné miesto na parkovanie.

Pokles obyvateľov sa zastavil, pretože prišiel nový investor, a keďže sa zlepšili aj podmienky pre miestnych podnikateľov, došlo k vzniku nových pracovných miest. Mladé rodiny dostali k dispozícii stovku nájomných bytov a zároveň sa rozbehla výstavba nových domov v lokalite Nad Dielcom. O čosi spokojnejší sú aj obyvatelia sídlisk, pretože neďaleko panelákov vyrástli oddychové zóny s udržiavanou zeleňou.

Voľby nemajú byť cieľom, ale štartom realizovania predvolebných sľubov. A tými kandidáti nešetria.

Namiesto diery po Auparku sa Ružomberok pýši novým námestím, pri zimnom štadióne úspešne funguje moderná plaváreň a mestská galéria v kaštieli sv. Žofie pripravuje ďalšiu hodnotnú vernisáž. Chýbať na nej nebude ani obľúbený primátor, ktorý nielen zefektívnil fungovanie mestského úradu, ale sám je rád uprostred ľudí. A vo vrecku saka nenosí tučnú peňaženku, ale notes, do ktorého si počas rozhovorov s ľuďmi zapisuje ich návrhy a potreby.

Utópia? Všetci štyria primátorskí kandidáti vo svojich volebných programoch tvrdia, že o štyri roky to bude realita. Tak si ich ešte raz prečítajte, porovnajte a odložte. Aby ste po voľbách mohli novozvolenému primátorovi pripomínať, čo sľúbil.

Nárok na to však budú mať len tí, ktorí 10. novembra neostanú sedieť doma a vo volebnej miestnosti dokážu, že im na našom meste skutočne záleží.

Je čas ozdraviť Ružomberok

Za všetkým kľúčovým v mojom živote stojí Ružomberok. Tu som sa narodil, tu som prežil celý život a verím, že tu ostanú žiť alebo sa sem raz vrátia nielen moje, ale i vaše deti. K tomu je však treba veľa urobiť. Mohol by som sa naďalej venovať rodine, práci a koníčkom, ktoré milujem, ale cítim, že je treba urobiť viac. V rozhovore vysvetľujem, prečo som sa rozhodol uchádzať o post primátora mesta.

Karol Javorka

WWW.KAROLJAVORKA.SK

Nielen v Ružomberku ste známy ako úspešný lekár. Ako ste sa dostali k medicíne?

Narodil som sa dvom lekárom – otec Ľubomír bol gynekológ a mama Janka detská lekárka. Zdravie ma tak ako ústredná téma pre každú oblasť života sprevádza odmalička. Dnes som rád a hrdý, že kráčam v otcových šľapajach.

Čo bude s ambulanciou, keď budete primátor?

V prípade, že budem zvolený za primátora, svoju lekársku prax preruším a budem vykonávať iba primátorskú službu. Klientky našej ambulancie však jednoznačne ubezpečujem, že im bude poskytnutá rovnako odborná zdravotná starostlivosť ako doposiaľ. Službu pre ne plánujeme navyše posilniť.

Prečo ste sa rozhodli uchádzať o tento post?

Z načúvania problémom a snahy vyliečiť ich sa pre mňa ako lekára stala životná misia. Ak chýba zdravie, vnímam to o to citlivejšie a o to intenzívnejšie hľadám cesty, ako ho navrátiť. Teraz je čas vrátiť zdravie Ružomberku. Trápi ma, že ako Ružomberčania roky iba snívame o meste, ktoré sa o svojich obyvateľov naozaj postará. Preto som vstúpil do verejnej služby. Dnes mám jasný plán, ako to zmeniť a prinášam riešenia.

Považujete sa za najlepšieho kandidáta na primátora Ružomberka?

To, že niekto povie, že je najkvalitnejší kandidát, ešte neznamená, že ním je. Je úlohou ľudí, aby posúdili a rozhodli sa, kto a kam má viesť mesto. Ja mojim spoluobčanom iba ponúkam do služby svoje skúsenosti a riešenia, ktoré dozreli pre jasný plán. Zároveň však viem pomôcť mestu iba spolu s nimi a pozývam ich: spojme sa. Sám to nedokážem, ale spolu môžeme dosiahnuť veľa.

Ste nezávislý kandidát. V čom vidíte svoj najväčší prínos do kampane a pre mesto?

Predovšetkým sa nezodpovedám straníckej centrále ani finančným skupinám. Kandidujem skutočne ako nezávislý kandidát, čo mi ako primátorovi umožní konať podľa svojho svedomia. Okrem toho ponúkam jasný plán, ktorý vznikol v spolupráci s tímom odborníkov a zároveň reaguje na konkrétne podnety od občanov, s ktorými sa na nás v uplynulých mesiacoch obracali v uliciach. Som povzbudený neustále narastajúcou podporou od občanov, je pre mňa veľkým záväzkom.

Objednávateľ: MUDr. Karol Javorka, PhD., Dončova 1449/17, 034 01 Ružomberok Vydavateľ: R PRESS, s.r.o. Madačova 1/A, 034 Ružomberok.

Ako sme volili v minulosti

Text: Peter Kravčák Reprofoto: Autor

Trojnásobný primátor, očierňujúce kampane, vylúčenie skupiny kandidátov. Aj toto prinieslo sedem doterajších komunálnych volieb v Ružomberku.

Najväčší záujem o veci verejné (1990)

Primátorov, starostov a miestnych poslancov sme prvýkrát volili presne rok po páde totality. Volilo sa počas dvoch dní, volebné miestnosti boli otvorené dokopy pätnásť hodín, teda rovnako dlho ako počas dnešných jednodňových volieb.

V piatok a v sobotu prišlo v Ružomberku k volebným urnám doposiaľ najviac voličov zo všetkých komunálnych volieb – 50,31 percenta. Volili sme neuveriteľných 45 poslancov v dvadsiatich volebných obvodoch.

„V tejto súvislosti je potrebné upozorniť našich občanov, že dňa 15. 11. 1990 o 17.00 hod. vo veľkej dvorane Kultúrneho domu sa uskutoční predstavovanie všetkých zaregistrovaných kandidátov na funkciu primátora mesta Ružomberok," písal vtedajší tajomník miestneho národného výboru Juraj Čech v Ružomberskom hlase.

Z ôsmich kandidátov verejnosť najviac oslovil kandidát koalície VPN – DS Julián Helko z Černovej, ktorý napriek vysokému počtu kandidátov získal až 62 percent hlasov. Druhému Radislavovi Kenderovi v tom čase nepomohla ani podpora kandidáta Karola Tomlyho, ktorý sa vzdal v jeho prospech.

A ako sa vtedy o Ružomberku uvažovalo? „...s najbližšími horskými vrchmi dosahuje hodnoty alpských turistických centier a na Slovensku nemá obdoby... vidím dostatok bytov, nie na okrajoch, ale v centre mesta, hromadné podzemné garáže ukončia starosti kam s autom...Vidím významné horské turistické centrum strednej Európy. Vidím mesto plné hotelov, turistov, medzinárodných športových podujatí, výstav a sympózií," prognózoval pre médiá vtedajší hlavný architekt mesta Ján Petrek.

Niektoré z menovaných cieľov sa v programoch primátorských kandidátov nachádzajú aj po takmer troch desaťročiach.

Prvá žena na kandidátke (1994)

Jeseň roku 1994 bola supervolebná. Na prelome septembra a októbra v parlamentných voľbách zvíťazilo HZDS. Koncom októbra prišlo refe-

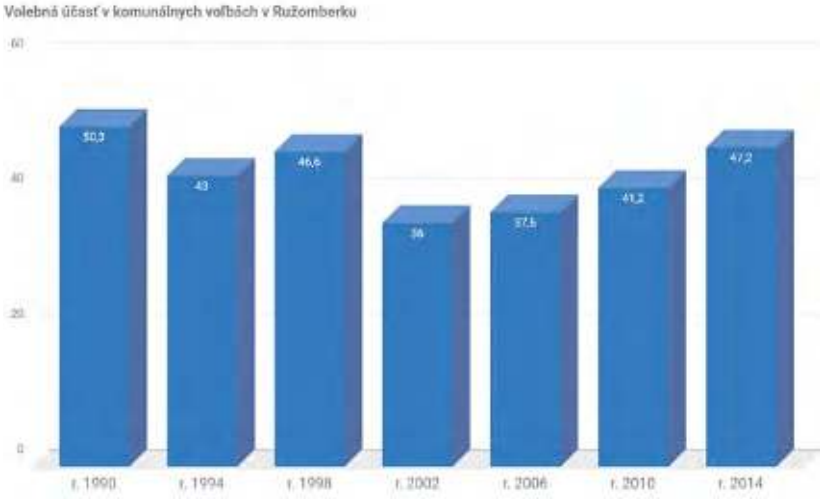

rendum, v ktorom občania rozhodovali o prijatí zákona o preukazovaní finančných prostriedkov, ktoré boli použité pri dražbách a privatizácii. No a v polovici novembra sa konali ďalšie voľby – komunálne.

Možno aj preto klesla volebná účasť na 43 percent, čo však znamenalo tretí najlepší výsledok spomedzi slovenských miest.

Z pohľadu uchádzačov to boli rekordné voľby. Mesačná odmena poslanca vo výške 250 slovenských korún zrejme hlavným motívom nebola. Prihlásili sa deviati kandidáti na primátora a 173 záujemcov o poslanecké kreslá. Zmestiť sa do nich však mohlo len 35 kandidátov, ktorí boli volení v šestnástich obvodoch.

„Súčasná doba, tak ako predchádzajúce, neveľmi žičí nášmu Ružomberku. Nechceme však viac, ako prirodzený rozvoj. Nás netreba vodiť za ručičku a mať nad nami dohľad," hovoril v tom čase jeden z najmladších členov miestnej samosprávy v krajine, zástupca primátora Helka, 31-ročný Radislav Kendera.

A aké problémy trápili vtedajších obyvateľov? „...musíme doriešiť rekonštrukciu Kultúrneho domu a obnovenie centra mesta, začatie riešenia bytovej otázky, dostavba školy na Klačne, rekonštrukcia Kaštieľa sv. Žofie, výstavba nového smetiska...," apeloval viceprimátor Kendera, ktorý napokon vo voľbách nebol zvolený.

Druhýkrát, a doteraz naposledy, sa jeden z primátorských kandidátov vzdal v prospech iného. Po prvý a doposiaľ jediný raz kandidovala na pozíciu primátorky žena – Viera Péteriová. Skončila štvrtá. Vyhral 42-ročný nezávislý kandidát Juraj Čech.

„Občan musí byť stredobodom pozornosti mesta celé volebné obdobie a nie len počas predvolebnej kampane... Občan musí mať dôveru v Mestský úrad a musí mať pocit, nielen pocit, istotu, že on je ten, komu slúži úrad, že úradník je tam kvôli nemu a nie naopak," hovoril Čech v prvom povolebnom rozhovore pre Ružomberský hlas.

Hneď v druhých komunálnych voľbách sa objavili aj nečisté predvolebné praktiky. Noviny Impulz priniesli týždeň pred voľbami anonymné články napádajúce doterajšie vedenie mesta a poslancov. Naopak, v rozhovore dali priestor práve úspešnému Jurajovi Čechovi a niektorým poslaneckým kandidátom.

Leták podpísaný Spolkom pre záchranu mesta pre zmenu počas volebného moratória očiernil všetkých primátorských kandidátov.

V znamení antikampane (1998)

Po štyroch rokoch sa nečisté praktiky znásobili. Noviny RK Slovo Ružomberčanov ostro útočili proti primátorovi Čechovi, ten im odpovedal cez Ružomberský hlas, ktorý vyšiel krátko pred voľbami aj v mimoriadnom vydaní, čo sa neskôr stalo pravidlom.

Do súboja médií, za ktorým boli podľa dobových článkov Juraj Čech a jeho protikandidát Július Pekár, zasiahol atakujúcimi a posmešnými letákmi aj tretí adept na primátorský post Milan Paučula.

Zvláštnosťou bolo aj 23 poslaneckých kandidátov z radov podniku SCP, ktorí sa tak, podľa vtedajšej novinovej interpretácie udalostí, snažil zasiahnuť do výsledkov volieb v prospech Pekára.

„Pre SCP, Texicom, ale aj iných, HZDS, SNS a pod. je neprijateľný kandidát JUDr. Čech. Tvrdia, že ak si ho Ru-

žomberok zvolí, SCP nedokončí Kultúrny dom, nedá peniaze na futbal, ani nijak mestu nebude pomáhať. Čo sa potom stane?...Preto zvážte, či JUDr. Čech by mal byť zvolený za každú cenu," píše sa v jednom z letákov hádzaných do schránok.

Voľby opäť prebiehali v dvoch dňoch, ani nie týždeň pred Vianocami. V dvanástich obvodoch súperilo 137 kandidátov o 35 poslaneckých miest. O viac ako dvetisíc hlasov obhájil víťazstvo Juraj Čech, kandidát koalície SDĽ, KDH, DÚ, DS a SOP.

Do tretice rovnaký primátor (2002)

„Dnešná podoba Ružomberka je pozitívnym odrazom jeho práce i práce vedenia mesta. Boli dosiahnuté významné pokroky nadregionálneho charakteru ako v podnikateľskej sfére, tak i v oblasti školstva, športu, zdravotníctva i kultúry," vyslovil pred komunálnymi voľbami v roku 2002 podporu vtedajšiemu primátorovi Jurajovi Čechovi riaditeľ vojenskej nemocnice Igor Čombor.

Okrem neho sa v propagačnom materiáli za dvojnásobného primátora postavil aj prezident republiky Rudolf Schuster, rektor Katolíckej univerzity Jozef Ďurček, viacerí podnikatelia z mesta, riaditelia škôl, ale aj traja správcovia farností, vrátane dekana Alojza Kostelanského.

Možno aj preto nemal Čech – tentoraz kandidát SDKÚ, Smer, KDH, ANO – problém s tretím víťazstvom za sebou. Aj teraz mu pomáhali mimoriadne vydania Ružomberského hlasu. V jednom z nich boli zverejnené výsledky predvolebného prieskumu, podľa ktorých mal Čech získať 73 percent. Napokon dostal o päť percent menej.

Jeho protikandidát, architekt Pavol Fischer získal o 42 percent hlasov menej, čo urobilo z Čechovho víťazstva doteraz najsuverénnejší ružomberský volebný triumf. Rozdiel bol viac ako 3 600 hlasov. Tretí skončil Vladimír Struhár. Zaujímavosťou bolo, že v poslednom mimoriadnom vydaní Ružomberského hlasu dostal Struhár priestor na prezentáciu s fotkou, kým o Fischerovi vyšiel negatívny text.

V desiatich volebných obvodoch po prvý raz volil Ružomberčania taký počet poslancov, ako aj dnes – 25. Záujem o zvolenie malo 148 obyvateľov, no účasť dosiahla doteraz najslabších 36 percent. Voľby boli stále dvojdňové a konali sa začiatkom decembra.

V znamení zmeny a žien (2006)

Témou volieb v roku 2006 bolo najmä teplo. Ale aj urbanizácia centra, konkrétne výstavba Auparku, podpora investičnej a bytovej výstavby, územné plány zón, kontrola ekologických a zdravotných opatrení v súvislostí s výrobou v Mondi či Tehelni. Po krachu Texicomu rezonovala aj nezamestnanosť a odliv ľudí z mesta.

V decembrových voľbách sa po prvý raz volilo v súčasných jedenástich volebných obvodoch, o 25 poslaneckých miest sa uchádzalo 103 kandidátov, z toho 24 žien. Voľby vyhralo KDH, ktoré išlo samostatne a do zastupiteľstva dostalo až deväť poslancov (nezávislých kandidátov prešlo jedenásť).

Najväčší úspech však hnutie dosiahlo v primátorských voľbách. Proti Jurajovi Čechovi, kandidátovi koalície Smer – SNS – HZDS, postavilo Michala Slašťana, ktorý trojnásobného primátora porazil o približne 700 hlasov. Za nimi skončili Pavol Fischer a Stanislav Chytka.

Volieb sa zúčastnilo viac ako 37 percent voličov a nielen kandidatúrou, ale aj výsledkom sa po prvý raz v meste výraznejšie presadili ženy – do zastupiteľstva ich zasadlo sedem.

Do volieb sa okrem zabehaných novín Ružomberský hlas a Spoločník snažila zasiahnuť aj súkromná televízia Ruža Jozefa Daniša. Po voľbách však jej vysielanie skončilo a nahradila ju samosprávou zriadená Mestská televízia Ružomberok.

Najtesnejší volebný výsledok (2010)

Len 95 hlasov pri takmer 10-tisícovej účasti (41 percent oprávnených voličov Ružomberka) rozhodlo o víťazstve Jána Pavlíka nad Michalom Slašťanom v novembri 2010. Najtesnejší výsledok vo volebnej histórii mesta dlho rezonoval. Nielen pre nutkanie nechať hlasy ešte raz prepočítať, čo sa napokon nestalo, ale aj pre vyslovené podozrenia z kupovania hlasov v mestskej časti Rybárpole, čo sa nikdy nedokázalo. Mimochodom, práve tu bol rozdiel v prospech Pavlíka na úrovni konečného volebného výsledku.

Do schránok sa okrem sloganov RK pozitív a Počúvajme spolu naše mesto vrátili letáky a pamflety. Schránkovania sa ujal aj niekdajší primátor Juraj Čech, ktorý napísal Michalovi Slašťanovi otvorený list. „Dovolím si upozorniť pána primátora Ing. Michala Slašťana, že volebný program sa nestavia na negáciách období predchádzajúcich," písal v štvorstranovom letáku bývalý primátor a zároveň kandidát na poslanca Čech.

Mesto zažilo aj dovtedy málo vídané spojenie viacerých kandidátov nie pod hlavičkou politickej strany, ale akéhosi ideového zoskupenia, ktoré dostalo názov Ružomberok bez korupcie. Z jedenástich kandidátov sa dokázali dostať do zastupiteľstva šiesti a boli silným, zväčša opozičným hlasom voči novému primátorovi a jeho koalícii KDH – SMER. Klub sa však pred ďalšími voľbami rozpadol.

Novým prvkom v kampani boli sociálne siete a internetové videá, cez ktoré si kandidáti a ich priaznivci informácie viac odkazovali, ako by informovali občanov.

Nadregionálna kampaň (2014)

Zatiaľ posledné komunálne voľby máme stále v živej pamäti. Igor Čombor, ktorý sa v minulosti postavil za Juraja Čecha a neskôr aj za Michala Slašťana, sa po skončení svojho dlhoročného angažmánu v Ústrednej vojenskej nemocnici odhodlal kandidovať na primátora.

Bohatou kampaňou a známosťou svojho mena poriadne otriasol očakávaniami odvety volebného súboja z roku 2010. Jeho masívnej kampani nemohli konkurovať ani jeho primátorskí predchodcovia.

Kampaň bola opäť neraz očierňujúca a vypätá, najmä medzi Čomborom a Slašťanom. Nechýbali letáky na poslednú chvíľu, ktoré sa snažili zdiskreditovať nielen primátorských kandidátov, ale tentoraz aj niektorých poslancov. Veľkú úlohu zohrávali schránkované noviny Ružomberský život, ktoré sa obúvali do viacerých, vo verejnej sfére dlhšie pôsobiacich, kandidátov.

Voľby vyhral Čombor s dôverou bezmála 45 percent Ružomberčanov pred Michalom Slašťanom a Michalom Lazárom.

O pozície poslancov sa uchádzalo 87 kandidátov. Bolo by ich 98, ale mestská volebná komisia jedenástim kandidátom strany NOVA neumožnila kandidovať pre formálne porušenie zákona pri prihlasovaní sa do volieb. Tí síce podali sťažnosť aj na súd, ale neuspeli. Dvoch kandidátov Siete, pre podobný prehrešok, vrátili späť do hry.

Výsledky poslaneckých volieb dali priestor množstvu nových mien. Naopak, viacero známych a vplyvných mien, ako Juraj Čech, Pavol Fischer či Martin Alušic, muselo poslanecké lavice opustiť.

Za spoluprácu pri príprave článku ďakujem pánovi Mariánovi Mydlovi, ktorý nám poskytol množstvo dobových materiálov.

Kandidáti na poslancov do mestského zastupiteľstva v Ružomberku za stranu SMER - sociálna demokracia

Magdaléna Špaková Belanová

kandidátka na poslankyňu mestského zastupiteľstva

Volebný obvod 4 – Mestská časť Rybárpole

Na základe mojich životných skúsenosti viem posúdiť potreby každej generácie, preto kandidujem za poslankyňu do mestského zastupiteľstva, aby som ľudí spájala a bola ich súčasťou.

Ladislav Valent

kandidát na poslanca mestského zastupiteľstva

Volebný obvod 5 – Klačno

Ciele pre ďalšie volebné obdobie pre sídlisko Klačno: • Dobudovať športovo-oddychový areál • Vybudovať plochu pre výbeh psov • Výmena starých prechodových schodov medzi panelákmi • Zvýšiť počet parkovacích miest • Vybudovanie nových kontajnerových stanovíšť • Pokračovať v kultúrnych, športovo-zábavných podujatiach pre občanov • Zabezpečiť čistotu sídliska

Mgr. Jana Halušková

kandidátka na poslankyňu mestského zastupiteľstva

Volebný obvod 6 – Veľký Polík

V záujme poslancov by malo byť napredovanie mesta a spokojnosť obyvateľov. To si vyžaduje ich spoluprácu, komunikáciu, ústretovosť pri určovaní priorít. Naše mesto má potenciál byť atraktívnym mestom, kde sa budú cítiť dobre obyvatelia aj návštevníci. Je najvyšší čas riešiť v centre námestie ako stmeľujúci prvok mesta, budovanie cyklotrás a zabezpečovať čistotu mesta.

Ing. Dušan Mataj

kandidát na poslanca mestského zastupiteľstva

Volebný obvod 6 – Veľký Polík

Dnes cítim istú povinnosť a mestu chcem poskytnúť svoju odbornosť a skúsenosti. Budem sa snažiť, aby si mesto Ružomberok opäť našlo svoju úspešnú cestu. V mojich sľuboch budete márne hľadať populizmus a nesplniteľné priority. Počas môjho mandátu som pripravený podporiť v hlasovaní návrhy a požiadavky obyvateľov mesta, ktoré preukázateľne zlepšia kvalitu života v Ružomberku.

Ing. Zuzana Buntová Bočeková

kandidátka na poslankyňu mestského zastupiteľstva

Volebný obvod 7 – Stred

Uchádzam sa o Vašu priazeň ako kandidátka na poslankyňu Mestského zastupiteľstva. Viem, že slušnosť nie je momentálne v móde, ale ja som bola k slušnosti vedená svojimi rodičmi a rovnako vychovávam v tomto duchu aj moje deti. Verím, že Vás presvedčím, že keď v zastupiteľstve budú pracovať slušní ľudia, odborníci, ktorí budú korektne spolupracovať, naše mesto zveľadíme!

ROBME VECI ČESTNE

Natália Zelnická, MBA

kandidátka na poslankyňu mestského zastupiteľstva

Volebný obvod 7 – Stred

Celý svoj život žijem v strede mesta a práve stred Ružomberka považujem za srdce celého mesta. Už dlhšiu dobu počúvam o problematickom parkovaní, o tom, že mesto nežije, o chýbajúcom námestí. Tieto problémy trápia aj mňa a preto som sa rozhodla kandidovať za poslankyňu do mestského zastupiteľstva. Myslím si, že ľudia dávajú svoj hlas poslancovi, ktorý musí presadzovať ich potreby.

PaedDr. Peter Janiga

kandidát na poslanca mestského zastupiteľstva

Volebný obvod 8 – Satelity a Pod Kalváriou

• rekonštrukcia chodníka na ulici Obvodová cesta a taktiež v rámci sídliska Satelity • oprava oplotenia basketbalového ihriska na Sladkého ulici • oprava antukového ihriska na Zelenej ulici • vyriešiť parkovanie na cestnej komunikácii na Kalvárskej ulici • veľkokapacitné kontajnery umiestňovať na jedno stabilné miesto • na Cyklokorytničke opraviť asfaltový povrch

Igor Neumann

kandidát na poslanca mestského zastupiteľstva

Volebný obvod 10 – Baničné

Mám 62 rokov a pracujem na Správe ciest Žilinského samosprávneho kraja ako majster strediska v Ružomberku. Moje pôsobenie vidím, v prípade že budem zvolený, najmä v oblasti dopravy alebo v sociálnej oblasti. Chcel by som hlavne spravodlivé a transparentné prerozdeľovanie financií pre jednotlivé obvody.

Mgr. Martina Camberová

kandidátka na poslankyňu mestského zastupiteľstva

Volebný obvod 11 – Roveň

Osem rokov vo funkcii poslankyne mestského zastupiteľstva ma presvedčilo, že je nevyhnutné, aby sa v riadení mesta presadzovali ľudia, ktorí majú odborné vedomosti, praktické schopnosti, ale predovšetkým ľudia slušní, ktorí pri rozhodovaní hľadia v prvom rade na spoločenský záujem a nie na osobný prospech. Preto som sa rozhodla opätovne kandidovať.

PhDr. Mária Kramárová

kandidátka na poslankyňu mestského zastupiteľstva

Volebný obvod 11 – Roveň

Pre občanov v budúcom volebnom období preferujem v rámci celomestských akcií podporiť zmysluplné projekty. V obvode Roveň dokončiť rekonštrukcie chodníkov a ciest, riešiť parkovaciu a dopravnú infraštruktúru, revitalizovať zeleň, riešiť športový areál ZŠ Bystrická, doplniť prvky detského ihriska, vytvoriť fitpark.

Branislav Tomo

kandidát na poslanca mestského zastupiteľstva

Volebný obvod 11 – Roveň

Rozhodol som sa kandidovať pre zmenu v meste a presadzovať nové projekty.

Najširšia ponuka kandidátov je v Liskovej, najužšia vo Švošove

Text: Imrich Gazda Ilustračné foto - TASR/Oliver Ondráš

Starostov a obecných poslancov si budú vyberať aj obyvatelia dolnoliptovských obcí.

Z 30-tisíc obyvateľov 24 obcí ružomberského okresu chce byť starostom 53 a poslancom viac ako 330 kandidátov. Pre porovnanie – v roku 2010 chcelo svoju obec viesť 77 a v roku 2014 dokonca až 94 záujemcov.

Ak by sme počty tohtoročných poslaneckých kandidátov prepočítali na počet obyvateľov, zistili by sme, že na vidieku je politická angažovanosť omnoho väčšia ako v meste. Kým v obciach pripadá jeden poslanecký kandidát na 90 obyvateľov, v Ružomberku chce byť poslancom len jeden z viac ako 300 obyvateľov.

V Potoku majú málo kandidátov

Najväčší záujem o správu vecí verejných majú ľudia, ktorí žijú v najmenších obciach. V Turíku s 252 obyvateľmi kandiduje každý 25. obyvateľ, v Potoku (98 obyvateľov) každý 33. a v Liptovskom Michale (300 obyvateľov) každý 38. obyvateľ.

V malých obciach, ktoré majú do 500 obyvateľov, môže mať obecné zastupiteľstvo podľa zákona troch až piatich poslancov. Všetky spomenuté obce sa priklonili k vrchnej hranici. Rovnako aj Martinček a Kalameny, ktoré majú taktiež do 500 obyvateľov.

Pre piatich zastupiteľov sa rozhodli aj v Ivachnovej a Bešeňovej, ktoré patria do kategórie 501 – 1 000 obyvateľov, takže miestne zastupiteľstvo môže päť až sedem poslancov. Iné obce z tejto kategórie sa priklonili k vrchnej hranici siedmich poslancov. Ide o Štiavničku, Švošov a Valaskú Dubovú.

Zo spomenutých obcí stoja za pozornosť Švošov a Potok, v ktorých je zoznam kandidátov najchudobnejší z celého dolnoliptovského regiónu. Vo Švošove kandiduje na starostu len doterajší prvý muž obce Milan Široň. Rovnaká situácia sa zopakovala aj v ďalších šiestich obciach (Bešeňová, Ivachnová, Kalameny, Liptovská Osada, Ľubochňa, Valaská Dubová).

Slabý záujem je aj o miesto vo švošovskom obecnom zastupiteľstve, o ktoré sa uchádza len osem záujemcov. „Čierny Peter“ tak ostane len v rukách jediného z nich.

K ešte zaujímavejšej situácii došlo v najmenšej tunajšej obci. Starostom Potoka chce byť okrem doterajšej prvej ženy obce Kataríny Machovej aj bývalý starosta Albín Bella. A hoci do päťčlenného zastupiteľstva pôvodne kandidovalo päť kandidátov, takže zvolenie mali isté, napokon dvaja z nich odstúpili. Prečo? V oboch prípadoch išlo o policajtov, ktorí kandidovali za politickú stranu, čo zákon zakazuje. Uvedomili si to až oneskorene, ale hneď zjednali nápravu a kandidatúry sa vzdali. V Potoku sa tak budú musieť konať doplňujúce voľby.

V Stankovanoch už starosta nekandiduje

Vo väčších obciach ružomberského regiónu (1 001 – 3 000 obyvateľov) sa niekde rozhodli pre siedmich, inde pre deviatich zastupiteľov. Do prvej skupiny patria Liptovská Štiavnica, Liptovská Teplá a Ludrová, do druhej zasa Hubová, Komjatná, Liptovská Lúžna, Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Lisková, Ľubochňa, Lúčky a Stankovany.

Došlo tak k zaujímavej situácii – Ľubochňa s 1087 obyvateľmi má deväť poslancov, kým Liptovská Štiavnica, ktorá má o sto obyvateľov viac, má v zastupiteľstve o dvoch poslancov menej.

Najväčší pretlak kandidátov je v Liskovej, kde na starostu kandiduje až sedem ľudí (najviac v celom regióne) a stoličky deviatich poslancov by chcelo obsadiť až 28 kandidátov.

Za zmienku stoja aj Stankovany, ktoré sú jedinou dolnoliptovskou obcou, kde sa doterajší starosta Rudolf Baleja rozhodol neuchádzať o svoje znovuzvolenie. „Splnil som svoj verejný sľub, že po skončení tohto volebného obdobia už po tretíkrát na funkciu starostu obce nebudem kandidovať," povedal pre Ružomberský magazín starosta Baleja, ktorý je zároveň dlhoročným členom farskej hospodárskej rady a zveľaďovaniu majetku miestnej farnosti sa plánuje venovať aj po odchode z vedenia obecného úradu.

Naopak, o znovuzvolenie sa uchádzajú všetci traja starostovskí matadori – Dušan Lauko v Liptovskej Štiavnici (starostom je od roku 1994) a Vladimír Šimalčík v Liptovskej Teplej s Albínom Husarčíkom v Liptovskej Lužnej (obaja od roku 1998).

V dvoch najväčších dolnoliptovských obciach, ktoré ako jediné majú viac ako tritisíc obyvateľov, budú voliči vyberať deväť (Likavka), resp. jedenásť (Sliače) poslancov. V Liptovských Sliačoch sa o poslanecký mandát usiluje 30 ľudí, čo je najviac z celého regiónu.

Starostkou chce byť 11 žien

Kým primátorský súboj v Ružomberku bude čisto mužskou záležitosťou, v ôsmich obciach kandidujú za starostky aj ženy. V Liptovskej Teplej sú kandidátky až dve, v Liskovej dokonca až tri.

Najmladším kandidátom na starostu je 26-ročný Marek Pavlík v Liptovskej Štiavnici. Naopak, najstarším kandidátom je 65-ročný doterajší starosta Kalamien Július Česák, ktorý je v obci jediným kandidátom.

Čo sa týka straníckej príslušnosti neprekvapuje, že z 53 kandidátov na starostov je 26 nezávislých, s výrazným odstupom nasledujú kandidáti Smeru, KDH a SNS.

Nezávislý kandidát na poslanca obvodu č.10, Bc. Michal Kubačka

Nechcem aby sa naše deti pozerali na ten istý „Ružomberok". Volám sa Michal Kubačka, narodil som sa v Ružomberku a žijem tu celý život.

Mám 39 rokov, som ženatý a mám jedno dieťa. Pracujem už 17 rokov na rádiodiagnostickej klinike Ústrednej vojenskej nemocnice SNP - FN ako rádiologický technik. Už 4 roky som aktívnym členom športovej komisie v Ružomberku, kde podporujem všetky športové aktivity.

Aká bola Vaša motivácia kandidovať za poslanca?

O komunálnu politiku som sa zaujímal dlhšie, avšak založenie rodiny ma motivovalo a aktivovalo spraviť pre naše mesto niečo užitočné a nové. Povedal som si, že predsa nebudú naše deti žiť v takom meste v akom sme vyrastali my. Pozerať sa na ten istý Ružomberok? Preto som sa rozhodol kandidovať ako nezávislý kandidát na poslanca obvodu číslo 10, Baničné.

O aké zmeny by ste sa pokúsili počas Vášho pôsobenia?

Veľmi si prajem aby začala fungovať lepšia komunikácia medzi poslancom a občanom. Chcel by som vytvoriť komunikačný kanál medzi obyvateľmi nielen Baničného a Podskál, ale aj celého mesta aby som mohol ich postrehy a nápady efektívne riešiť na mestskom zastupiteľstve, či už formou sociálnych sietí, ale hlavne uprednostňujem osobné stretnutia s občanmi. Nebojím sa žiadnych otvorených diskusií a debát, ktoré by som chcel uskutočňovať.

Jednou z dôležitých vecí je situácia s nedostatočnými parkovacími miestami po celom sídlisku a zvlášť konkrétne Podskalami, kde absentuje nielen parkovisko, ale aj kompletné osvetlenie intrabloku.

Som za kompletnú revitalizáciu detských ihrísk v Baničnom, kde je pre mňa nezmyselný štrkový podklad a chýbajúce oplotenie detského ihriska. Avšak, je možné zakúpiť moderné podkladové plochy , ktoré rýchlo uschnú a sú zdravotne nezávadné.

V neposlednom rade je nielen v Baničnom, ale aj v meste problém s drevinami a rastlinami už v existujúcich zelených zónach. Ľudia chcú aby boli odborne posúdené na ich úpravu a revitalizáciu, kde by som ja ako poslanec za prítomnosti odborníkov osobne na to dohliadal.

Je veľa vecí, ktoré treba v tejto mestskej časti riešiť a vybudovať. Urobím všetko preto aby sa mi to s pomocou občanov podarilo.

Zoznam zaregistrovaných kandidátov pre voľby starostov obcí a voľby do obecných zastupiteľstiev

Bešeňová

Kandidáti na starostu: Martin Baran (NEKA)
Počet kandidátov na poslancov: 8 (volí sa 5)

Hubová

Kandidáti na starostu: Jozef Chovan (NEKA), Stanislav Nechaj (NEKA)
Počet kandidátov na poslancov: 12 (volí sa 9)

Ivachnová

Kandidáti na starostu: Vladimír Guoth (KDH)
Počet kandidátov na poslancov: 9 (volí sa 5)

Kalameny

Kandidáti na starostu: Július Česák (NEKA)
Počet kandidátov na poslancov: 8 (volí sa 5)

Komjatná

Kandidáti na starostu: Otto Brtko (NEKA), Štefan Vajzer (KDH)
Počet kandidátov na poslancov: 9 (volí sa 9)

Likavka

Kandidáti na starostu: Marián Javorka (KDH), Adrián Solár (NEKA)
Počet kandidátov na poslancov: 23 (volí sa 9)

Liptovská Lúžna

Kandidáti na starostu: Rudolf Fides (NEKA), Albín Husarčík (SMER-SD), Anna Mydliarová (NEKA)
Počet kandidátov na poslancov: 18 (volí sa 9)

Liptovská Osada

Kandidáti na starostu: Róbert Kuzma (NEKA)
Počet kandidátov na poslancov: 16 (volí sa 9)

Liptovská Štiavnica

Kandidáti na starostu: Dušan Lauko (SNS), Marek Pavlík (NEKA), Janka Slimáková (NEKA)
Počet kandidátov na poslancov: 14 (volí sa 7)

Liptovská Teplá

Kandidáti na starostu: Milan Kašák (SNS), Miroslava Migaľová (NEKA), Veronika Mrvová (NEKA), Vladimír Šimalčík (SMER-SD)
Počet kandidátov na poslancov: 14 (volí sa 7)

Liptovský Michal

Kandidáti na starostu: Martin Adamčiak (SMER-SD), Elena Tuková (KDH)
Počet kandidátov na poslancov: 8 (volí sa 5)

Liptovské Revúce

Kandidáti na starostu: Vladimír Matuška (NEKA), Jozef Korček (Sme rodina – Boris Kollár), Jana Šimová (SNS, KDH)
Počet kandidátov na poslancov: 19 (volí sa 9)

Liptovské Sliače

Kandidáti na starostu: Milan Frič (NEKA), Miroslav Gejdoš (KDH)
Počet kandidátov na poslancov: 30 (volí sa 11)

Lisková

Kandidáti na starostu: Simona Jánošová (SMER-SD), Jana Klačková (NEKA), Roman Kubala (NEKA), Peter Kulich (NEKA), Jozef Murina (NEKA), Miroslav Ondrejka (NEKA), Alena Plšičíková (NEKA)
Počet kandidátov na poslancov: 28 (volí sa 9)

Ľubochňa

Kandidáti na starostu: Peter Dávidík (NEKA)
Počet kandidátov na poslancov: 15 (volí sa 9)

Lúčky

Kandidáti na starostu: Anton Holička (NEKA), Branislav Hrbček (SNS), Vladimír Mojš (SMER-SD),
Počet kandidátov na poslancov: 16 (volí sa 9)

Ludrová

Kandidáti na starostu: Štefan Droppa (SNS), Jaroslav Mender (SMER-SD), Peter Slimák (NEKA)
Počet kandidátov na poslancov: 13 (volí sa 7)

Martinček

Kandidáti na starostu: Juraj Bobek (SNS), Ján Maliňák (NEKA)
Počet kandidátov na poslancov: 11 (volí sa 5)

Potok

Kandidáti na starostu: Albín Bella (KDH), Katarína Machová (SMER-SD)
Počet kandidátov na poslancov: 3 (volí sa 5)

Stankovany

Kandidáti na starostu: Peter Lacko (NEKA), Vladimír Urban (SMER, SNS)
Počet kandidátov na poslancov: 12 (volí sa 9)

Štiavnička

Kandidáti na starostu: Beata Rázgová (SNS), Ladislav Zvara (SMER-SD),
Počet kandidátov na poslancov: 16 (volí sa 7)

Švošov

Kandidáti na starostu: Milan Široň (NEKA)
Počet kandidátov na poslancov: 8 (volí sa 7)

Turík

Kandidáti na starostu: Vladimír Hatiar (NEKA), Stanislav Krakovský (SMER-SD)
Počet kandidátov na poslancov: 10 (volí sa 5)

Valaská Dubová

Kandidáti na starostu: Igor Tulinský (KDH)
Počet kandidátov na poslancov: 13 (volí sa 7)

IFP Kovovýroba

Ponúkame Vám:

- Zámočníctvo - servis - montáž technologických celkov
- Zváranie, sústruženie, frézovanie, vŕtanie, lisovanie
- Strihanie a ohýbanie plechov do dĺžky 3 m!
- Zakružovanie profilov, plechov
- Potrubárske práce, jadrové vŕtanie
- Plazmové a laserové vypalovanie
- Výroba domových brán ŽELEZO NEREZ HLINÍK
- Výroba zábradlí ŽELEZO NEREZ HLINÍK
- Výroba prístreškov a svetlíkov
- Atypické Výrobky

tel.: 0915 573 015 / 044 430 3116
mail: interles@interles.sk
adresa: Tatranská cesta 5236 Ružomberok pri ČS OMW

INTERLES SLOVAKIA

- Exluzívna poľovnícka a outdoorová predajňa

- Ponúkame oblečenie a obuv od špičkových svetových výrobcov

Pre všetkých milovníkov prírody!

MEINDL Shoes For Actives
hanwag
CHEVALIER QUALITY & CRAFTSMANSHIP
HÄRKILA TRUST YOUR INSTINCT
FJÄLLRÄVEN
MERKEL
DEVOLD
VICTORINOX
SWAROVSKI
Nikon

-Predajňa s technickým sortimentom značiek

Husqvarna
GARDENA
FISKARS

tel.: 044 / 430 31 16
mail: interles@interles.sk
web: www.interles.sk
adresa: Tatranská cesta 5236 Ružomberok pri ČS OMW

Drevorubačská romantika: jednou nohou v hrobe, druhou v base

Text: Anna Šenkeríková Foto: Autorka

Vykonáva jedno z najrizikovejších povolaní, no napriek tomu by nemenil. Drevorubač Marek Janiga z Liptovskej Osady nám porozprával o svojej práci.

Sadáme do veľkého, príhodne zafúľaného terénneho auta. Obyčajné osobné by rozryté a blatisté lesné cesty brázdilo len ťažko.

Cesta plynie rýchlo, navôkol je čo obdivovať. Pri pohľade na srnku, ktorá ma naponáhlo, sa 41-ročný Marek rozrozpráva o tom, ako nedávno vyrušil medveďa. „Našťastie som ho zazrel len takto z auta, pri robote sa to nestáva, keďže robíme rámus a zver sa od nás väčšinou drží ďaleko."

Predsa len sa mu však v pamäti vynára príhoda, ktorá sa skoro skončila zlomeninou. Jedného dňa narazili v lesnom poraste na mladé diviačatá. Starej nikde, tak si šli drobcov trochu obzrieť.

Ako sa tak kochali, kamarát zaručal: „Stará ide!" Marek sa zvrtol a poďho do traktora. Poriadne si cestou narazil nohu, vážnejšie sa však nezranil.

„Diviačica sa síce nakoniec neukázala, no iste niekde po blízku číhala. Radšej sme už neprovokovali šťastie," konštatuje rodák z Oravy.

Práca záľubou

Po pár minútach zastavujeme na zvážnici nad Liptovskou Lúžnou, povyše vidíme vyrúbané stromy, zazrieme aj traktor, lanovku na sťahovanie dreva a inú techniku. Lesom sa rozlieha vŕkanie píly.

Z auta vyťahujeme malé pohostenie pre Marekových kolegov. Pri pohľade na riadny kus slaniny utrúsime, že vegáni alebo vegetariáni by toho asi moc nenaťažili a náš spoločník nám rýchlo dáva za pravdu.

V partii má dvoch chlapov – mladšieho brata a kamaráta. Pre všetkých je práca zároveň aj hobby. „Keď robí človek viac ako päť rokov v hore, je to osobné, musí ho to baviť," vysvetľuje Marek.

„Samozrejme, robota je to ozaj ťažká, celý čas si jednou nohou v hrobe a druhou v base," dodáva s tým, že pred štyrmi rokmi mali aj smrteľný úraz. Viac sa však k tejto veci vyjadrovať nechce.

Možno je aj to jeden z dôvodov, prečo sa postupom času naučili robiť s väčšou obozretnosťou. Mladícka nerozvážnosť ich dávno opustila, všetci už majú rodinu a deti.

„Po určitých skúsenostiach človek vyhodnotí, že robiť na úkor svojho zdravia sa neoplatí. Žiadne majetky za to nestoja. Treba žiť tu a teraz," približuje Marek svoj životný postoj.

Páni svojho času

Fixný pracovný čas nemajú, robia podľa vlastného tempa. Nie sú platení od hodiny, ale od kubíka.

„Tá voľnosť je na nezaplatenie, hory vám dávajú pokoj. Môžeme povedať, že sme pánmi svojho času. Pokiaľ nás práve netlačia termíny, nemusíme sa náhliť," prezrádza svalnatý štyridsiatnik.

Obvykle najskôr porobia horšiu robotu, lepšiu si šanujú. Patria ku skupine drevorubačov, ktorí si radi prispia, preto sa do lesa vychytia zhruba o siedmej ráno. Prvou zastávkou je pumpa, kde si načapujú benzín alebo naftu.

Potom sa poberú na pracovisko, väčšinou ťažia v okolí Osady, Revúc a Lúžnej.

Keď dorazia na miesto, nejdú sa hneď pretrhnúť. Posedia si, pokochajú sa, porozprávajú, dačo zjedia. Keď sa im chce, pomaly sa pustia do roboty.

Prerušujú ju podľa potreby. Raz sa napríklad stalo, že si po výdatnom obede išli hodiť „šlofíka“ a zobudila ich až tma.

„Robota je to ozaj krásna, len keby nám ochranári nehádzali polená pod nohy a nedezinformovali verejnosť,“ vzdychne si Marek.

Trochu kritiky

Zíde nám na um, či niekedy prišli aj do priamej konfrontácie s ochranármi. Marek síce krúti hlavou, no výraz tváre prezrádza, že má niečo dôležité na jazyku.

„Môj nebohý kamarát pred desiatimi rokmi viezol do Tatier techniku, s čím mal nemalé náklady. Mal oprávnenie, súhlas na ťažbu, všetko bolo v poriadku. O stromy a o rampu tam boli pouväzovaní študenti. Na pomoc si mládež prizvala aj policajtov a médiá,“ približuje.

„Na rozdiel od môjho kamaráta tam všetci z protestujúcich boli neoprávnene, takže to dopadlo v jeho prospech. Keď sa vtedy spýtal jedného študenta, či to robí naozaj z presvedčenia, dotyčný sa mu napokon priznal, že si takto celkom dobre zarobí. Mnohým aktivistom ide len o peniaze,“ konštatuje a vzápätí sa razantne púšťa do ďalšej kritiky.

„Najväčší škodcovia našich lesov sú ochranári,“ prízvukuje. „Keď bola ešte za komunistov veľká kalamita na Horehroní, všetko sa postriekalo, oblepilo páskami so zákazmi. Ľudia to vydržali, kalamita sa stihla spracovať a bolo to bez následkov. A aké hory nám tu prenechali. Teraz sa kvôli biotopom chráni každý chrobáčik. Keď človek prejde cez les trochu ťažším traktorom alebo väčším strojom, hneď je tu problém. Chránime chrobákov, hmyz, háveď a obetujeme kvôli tomu sto hektárov lesa.“

Padla

Poberieme sa kúsok vyššie smerom k Markovým spolupracovníkom. Vraj je to bezpečné, nepôjdeme príliš blízko, dôležité je, aby sme nešli bližšie ako je dvojnásobok dĺžky spiľovaného stromu.

Kráčajúc na miesto Marek prezrádza, že sa zúčastňuje mnohých pretekov drevorubačskej zručnosti, jednu súťaž dokonca aj sám organizuje.

Hneď prvý ročník Liptovského drevorubača sa tešil pomerne vysokej účasti – do areálu autokempingu v Liptovskej Osade si našlo cestu zhruba tisíc ľudí. Z roka na rok sa však návštevnosť zvyšuje, na posledný štvrtý ročník prišlo až tritisíc ľudí.

Blížime sa k piliarom pohrúženým do práce, Marek nás ubezpečuje, že si nás rýchlo všimnú. Čochvíľa pozerajú naším smerom a po hlasnom a zreteľnom „nazdar“ dokončia začaté a zamieria k nám.

To už Marek vyťahuje aj plechovky piva, s ktorými im máva na pozdrav. Chlapi sa nemôžu tvárit spokojnejšie. Dnes im už zrejme padla. A nám tiež.

„Chránime chrobákov, hmyz, háveď a obetujeme kvôli tomu sto hektárov lesa.“

Marek Janiga, drevorubač

Najznámejší obyvateľ autobusovej stanice

Autor: Anna Zábojníková Foto: Autorka

Poznajú ho všetci, no nikto presne nevie, čo je zač. Takto mu to aj vyhovuje - byť zahalený rúškom tajomstva.

Rokmi ošúchaná a zafúľaná žltá reflexná bunda, okuliare a čiapka na hlave. Dookola rozložené vedrá a bandasky plnené vodou so saponátom. Na stanici púta väčšiu pozornosť ako hlučné hlásenia o meškajúcich vlakoch.

Keď som sa Adamovi prvýkrát prihovorila a oslovila ho s prosbou o rozhovor, čakala som, že ma odmietne. Stal sa však presný opak. Počas takmer dvoch hodín mi dovolil nazrieť do svojho života. Aj keď len zľahka a z veľkej diaľky. Tak, aby tajomná aura, ktorá ho obklopuje, ostala neporušená.

Výplata? Cigareta a pár mincí

Okolo Adama je vždy rušno. Keď som sa s ním začala zhovárať, čosi z jeho slávy preskočilo aj na mňa. Hneď som bola centrom pozornosti okoloidúcich.

Podľa prízvuku zaručene spoznáte, že pochádza z východného Slovenska. Keď sa však začnete pýtať na detaily, stiahne sa a informácie musíte z neho ťahať ako z chlpatej deky. Nehnevá sa, práve naopak, baví sa na tom.

„V nemocnici," odpovedá s potmehúdskym úsmevom na otázku, kde sa narodil. ,,Mama je Slovenka, otec Srb. Zomrel na rakovinu a tak mama ostala sama. Na východe mám aj brata a sestru," prezrádza o svojej rodine, s ktorou sa však už dlho nestretáva.

Po strednej škole absolvoval vojenčinu, chcel sa stať kňazom. Vraj si vy-

skúšal aj život v kláštore. Detaily sa však nedozvedám.

Rovnako je to pri ďalšej prekvapivej informácii – Adam má podľa vlastných slov vysokoškolský titul bakalára a ovláda päť cudzích jazykov. Skúšať ho nechcem, musím si vystačiť s dôverou, že si nevymýšľa.

A ako sa dostal do Ružomberka? „Kamarát kedysi chodil na kamióne. Raz išiel na Oravu, tak som sa k nemu pridal. Vystúpil som v Ružomberku a rozhodol som sa ostať. Už je tomu trinásť rokov," opatrne skladá mozaiku svojho života. ,,Páči sa mi tu, aj keď zo začiatku som to mal ťažké. Teraz bývam v ubytovni, živím sa aktivačnými prácami a umývaním autobusov."

Medzitým prichádza diaľkový spoj. ,,Toho šoféra poznám! To je môj kamarát," teší sa Adam a rukami ho naviguje, že môže ísť ešte kúsok dopredu.

Toto je umývačova chvíľa. Kým sa pred dverami autobusu vytvorí rad nastupujúcich, schytí nádobu s vodou a čistiacim prostriedkom, vyleje ju na predné sklo a začne čistiť. Potom ho obleje druhýkrát, tentoraz už len čistou vodou, a nasucho zotrie. Na svojej práci si dáva záležať.

Adam má na vyčistenie rozľahlého čelného skla len pár minút. Niekedy je však taký rýchly, že cestujúcim stihne pomôcť aj s kuframi.

,,Prídem ráno, a odídem, kedy sa mi chce. Niekedy popoludní, inokedy až večer," približuje svoju pracovnú dobu.

„Snaží sa, a to je dobre," prezrádza šofér, zatiaľ čo Adam opakuje naučené pohyby. Odmenou je niekoľko mincí v ruke. To je jeho výplata. Niektorí šoféri k nim prihodia aj cigaretu, pár vľúdnych slov a ide sa ďalej.

„Nájdu sa aj takí, ktorí nemajú záujem o moje služby," prizná Adam a hneď nachádza aj dôvod. „Všetky problémy spočívajú v medziľudských vzťahoch," ponúka múdru odpoveď, ktorá možno vysvetľuje aj jeho životné osudy. Viac však neprezradí.

,,Život sa dokáže vymaľovať sám a to tak, že druhí to nepochopia. Takto to bolo aj v mojom prípade. Stali sa veci, s ktorými som ani sám nepočítal," tajuplne odpovedá môj spoločník.

Bútľavá vŕba

Pravidelní cestujúci už majú Adama za svojho. ,,Stretávam ho celé roky. Umýva autobusy, ale popri tom sa aj porozpráva s ľuďmi," hovorí dôchodkyňa Eva, zatiaľ čo čaká na svoj spoj.

Umývač Adam spĺňa aj úlohu informátora. ,,Neviete, či už išiel autobus do Námestova?" pristavuje sa pri ňom jedna z cestujúcich. „Odišiel pred pätnástimi minútami, ale o chvíľu vám pôjde ďalší," odpovedá Adam, ktorý pozná nielen príchody a odchody väčšiny spojov, ale aj šoférov, stánkarov a zamestnancov stanice.

„Vypočujem si tu toľko životných príbehov, že by ste neverili. Kamaráti sa ma stále pýtajú, ako je možné, že mi ľudia o sebe toľko toho povedia, keď ma ani poriadne nepoznajú. Sám sa čudujem," hovorí staničná „bútľavá vŕba".

V tom prichádza ďalší autobus a Adam sa púšťa do ďalšej fušky.

KNIHA

Peter Mišák - Alicine psy (Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2018)

Literárny comeback po desiatich rokoch. Ružomberský všežánrový autor, ktorý má za sebou úspešné prózy, básnické diela, ale aj príbehy pre deti a mládež, prichádza po odmlke s novou zbierkou poviedok. I keď názov môže pôsobiť zavádzajúco, protagonistami nie sú štvornohí priatelia človeka. Kniha má byť „svedectvom doby, nevšedným vhľadom do ľudských duší, úsilím o portrétovanie človeka v zápase o seba samého“. Čitatelia sa môžu tešiť na nezvyčajné pointy, ktoré hraničia až s bizarnosťou.

KINO

Bohemian Rhapsody (Kino Kultúra, 1. - 4. 11. o 19:15)

Na filmové plátna čoskoro dorazí životopis jednej z najväčších rockových ikon. Dráma mapuje legendárnu dráhu Freddieho Mercuryho od založenia skupiny Queen až po nezabudnuteľný koncert Live Aid v roku 1985. Silná bude nielen hudobná nádielka, ale aj spevákov príbeh, ktorý je podľa tvorcov filmu ešte výnimočnejší, než jeho hudba.

AKCIA

Z Indie až domov s trabantom po boku (Kočovný pivovar a reštaurácia Čierny Kameň, 20. 11.)

Ak radi cestujete alebo ste milovníkmi veteránov, zrejme by ste si nemali nechať ujsť stretnutie s banskobystrickým cestovateľom Marekom Slobodníkom. Rozprávanie o veľkej ceste domov z ďalekej Indie na 61-ročnej Jawe 250 a žltých trabantoch doplnia videá a obrázková prezentácia.

FESTIVAL

Snow Film Fest 2018 (Kino Kultúra, 13. 11.)

Celovečerné pásmo špičkových filmov o zimných športoch a dobrodružstvách zavíta aj do Ružomberka. Festival Snow Film Fest je svojim rozsahom a návštevnosťou najväčšou akciou svojho druhu v Čechách aj na Slovensku. Program obsahuje šesť starostlivo vybraných filmov zo zahraničných festivalov, ale aj z domácej produkcie. Na svoje si prídu všetci milovníci zimných športov a adrenalínu.

ŠPORT

MBK Ružomberok v Európskom pohári FIBA (ŠH Koniareň, 1., 7. a 28. 11.)

V novembri čakajú na ružomberské basketbalistky všetky domáce zápasy základnej H-skupiny Európskeho pohára FIBA. Po vlaňajšom „zúčastnení sa“, kde MBK utrpel v skupine šesť prehier, je tentoraz ambíciou klubu postúpiť zo skupiny do play-off. S výbornou diváckou atmosférou môže byť cesta basketbalistiek za náročným cieľom o niečo ľahšia.

Hrdinovia

Veď ich poznáte, všade boli, všetko videli, všetko vedia. Vždy majú dobrú radu, ako, kde, kedy, s kým, s čím, čo a prečo (ne)urobiť.

Text: Anna Šenkeríková

Obvykle začínajú vetu slovami „ja by som to spravil takto“, „keby som bol tebou“, „keby to záviselo odo mňa“. Zakaždým ihneď poučujú, čo je správne a najlepšie.

Majú veľké reči o tom, ako boli medzi prvými tam, kde sa niečo zlomové udialo.

No v momente, keď im navrhnete, aby šli s vami, niečo urobili alebo sa pod niečo dokonca aj podpísali, vezmú nohy na plecia.

To sú hrdinovia súčasnej doby – sami nič neurobia, ale všetkým veľkoryso radia.

Do galérie prichádzajú najmä žiaci a cezpoľní

Text: Anna Šenkeríková Foto: Autorka

Návštevnosť síce neláme rekordy, no aj napriek tomu sa v Galérii Ľudovíta Fullu snažia ponúkať kvalitný program.

Z miestnych do galérie zavítajú najmä vopred ohlásené skupiny zo základných a stredných škôl. Aj keď je Ružomberok univerzitným mestom, návštevy tunajších vysokoškolákov sú skôr zriedkavé.

„Mnohí povedia, že stálu expozíciu už videli, ale mávame tu aj výstavy, ktoré sa menia, pripravujeme mnohé aktivity pre individuálneho návštevníka. Nie je to masová kultúra, ide o to, aby sme ľuďom ukázali niečo, čo neuvidia v televízii, čo ich obohatí a vzdelá. Ponúkame pestrý program, preto si myslím, že by Ružomberčania mohli chodiť aj častejšie," konštatuje riaditeľka Zuzana Gažíková.

Aktuálne si okrem stálej expozície môžete pozrieť výstavu výtvarníčky Paoly Ciarskej, ktorá súvisí so životom a dielom Ľudovíta Fullu. Koncom novembra ju vystrieda inštalácia textilného výtvarníka Karola Pichlera, taktiež s odkazom na Fullovu tvorbu.

Malá „ochutnávka"

Pomerne obľúbeným pravidelným podujatím je Kino u Fullu, v rámci ktorého premietajú kreatívne dokumenty, často v prítomnosti tvorcov. Pre milovníkov hudby organizujú cyklus Hudba u Fullu.

Pripravujú tiež diskusné fóra LEP, kde sa galerijná pedagogička Zuzana Hrušková snaží predstaviť zaujímavé osobnosti, poväčšine z našich končín.

Sobotné popoludnie obvykle patrí tvorivej dielni Ručne stručne. Dôležitou cieľovou skupinou sú rodiny s deťmi, pre ktorých organizujú každú druhú stredu podujatie Famíliart.

„Uvažujeme tiež nad tým, že vymyslíme program pre mamičky na materskej. Pre mladých ľudí zas pripravujeme cyklus ochutnávok iných kultúr sprostredkovaných ich rovesníkmi – erasmákmi a dobrovoľníkmi z iných krajín," prezrádza Gažíková.

Aj keď sa kapacita podujatí niekedy nenaplní, od ich prípravy nehodlajú upustiť. „Povedali sme si, že ich zrealizujeme, aj keby prišli len dvaja ľudia, pretože si to zaslúžia," vysvetľuje riaditeľka.

Čaká ju rekonštrukcia

V posledných rokoch sa galéria snaží zviditeľniť najmä v umeleckej obci, často spolupracuje s profesionálnymi výtvarníkmi. Radi by s ich pomocou docielili aj to, aby sa Ružomberok viac identifikoval s Ľudovítom Fullom.

Práve na tom by chceli zapracovať aj počas plánovanej rekonštrukcie galérie. Keďže by malo ísť o rozsiahlu prestavbu, galériu pravdepodobne na dlhší čas zatvoria.

„Vieme si predstaviť, že by sme počas tohto obdobia spolu s výtvarníkmi riešili, ako by sa v meste mohol Fulla prejaviť, napríklad v rámci architektúry. Uvidíme však, aké ústretové bude v tomto smere mesto," približuje riaditeľka.

Kedy sa prestavba začne, je otázne. Všetko závisí od dostupných finančných prostriedkov. „Aktuálne sa pripravuje projekt a pokiaľ viem, Slovenská národná galéria si stanovila za cieľ uskutočniť rekonštrukciu ako ukážku toho, s akým citom by sa mali obnovovať pamiatky modernej architektúry," sumarizuje Gažíková.

Ružomberský Iames našiel novú cestu a smeruje nahor

Text: Peter Kravčák Foto: Lezci pod Halinami v Ružomberku počas istenia jedného z kolegov. Zdroj: Autor

Boli sme na rozlúčke ružomberských horolezcov s letnou sezónou. Za slnkom a skalami nesmútia, lebo v zime sa tiež nudiť nebudú.

Frázy o tom, aké nové športy sú dnes trendy a ako sa im darí, nahraďme hneď na úvod číslom. Osemdesiat. Toľko členov má v súčasnosti Horolezecký klub Iames Ružomberok. Na prvý pohľad to nie je veľa, ale sme v Ružomberku, kde pred pár rokmi hľadal takmer sedemdesiatročný klub skalný úchyt na zaistenie svojej existencie.

Ak by sme mali pokračovať horolezeckým žargónom, dnes úchyt navŕtaný, lano nacvaknuté, previs prekonaný a oči hľadajú ďalší vhodný smer cesty nahor.

„Našim cieľom je rozvíjať najmä prácu s mládežou, aby sa nastalo to, čo nám, keď sme prišli do veľkej generačnej priepasti a stagnácie klubu," vysvetľuje člen výboru HK Iames Ružomberok zodpovedný za hospodárenie aj registráciu nových členov Július Stančok.

Na domácich Halinách

Popularita adrenalínových športov, medzi nimi aj lezenia na skalách či horolezectva, je naozaj trendom. Rozumným využitím situácie ťaží z toho aj ružomberské lezenie. Nárast členskej základne je v desiatkach, prichádzajú najmä mladí ľudia.

„Robíme spoločné stretnutia na našej domácej skale na Halinách, snažíme sa robiť víkendové ´skalky´ v niektorej z lezeckých oblastí na Slovensku – tento rok to bola populárna Kalamárka pod Poľanou, ale robíme aj zájazdy do zahraničia," dopĺňa Stančok.

Na jar prebrázdili lezecké cesty a feraty v populárnej oblasti na severe talianskeho jazera Lago di Garda. Pre smelších aj na kúpanie prístupné jazero, spolu s cyklistickými cestami, horami, turistikou a skalami, vytvára ideálne podmienky pre strávenie zážitkovej dovolenky.

„Je to niečo, kde by sa Liptov mohol inšpirovať. Máme skaly, vodu, turistické cesty, treba sa pozrieť po možnosti vybudovania zaistených ferát, dobudovania cyklotrás a ponuky vodný športov či kempov," uvažuje Stančok, ktorý sa stará aj o nové projekty miestneho Iamesu.

Ružomberskí horolezci by vedeli prispieť práve službami v oblasti lezenia. V okolí Ružomberka sa dá liezť na Krkavej skale, Liskovej, Bešeňovej, Lúčkach, najnovšie aj v Komjatnej. Pýchou sú, samozrejme, Haliny oproti Malinnému Brdu.

„Je to približne tridsať zaistených ciest. O vápencovú skalu a jej okolie sa staráme počas celého roka. Je to dobrovoľná činnosť, ktorá ide zo srdca, z vášne pre tento šport. Hlavne chceme zabezpečiť, aby bola skala bezpečná, okolie čisté a návštevníci tak mali príjemný zážitok," opisuje nepísaný správca skaly, ďalší člen Iamesu, Karol Olejník.

Zo skál do telocvične

S blížiacou sa zimou sa lezci presťahujú zo skál do telocvične. Na Dekore majú umelú stenu, kde už od novembra začínajú s lezeckými kurzami, ale aj hodinami pre verejnosť, aby šľachy a svaly nevyšli počas chladných dní z cviku.

„Keďže sa rozrastáme, chodí viac ľudí, chceme rozšíriť aj stenu. Je to odvážny projekt, veríme, že vyjde a opäť ponúkneme viac možností pre záujemcov," teší sa Stančok z novej vízie klubu.

Robo Kolár

Chcem sa mojim synom pozrieť do očí

Už je to takmer sedem mesiacov, čo som s podporou mojej rodiny a priateľov v Hýrošovom parku ohlásil zámer kandidovať na primátora. Cítil som, že chuť po zmene v našom meste kvitne, Ružomberčania mi dali osobne viac ako 3500 podpisov pod kandidatúru a stovky podnetov, v čom by mal Ružomberok rozkvitnúť. Ďakujem za každý jeden. Potom, ako som oficiálne ohlásil kandidatúru, som vyšiel do ulíc aj s mojím plánom pre rozkvitnutý Ružomberok.

Vyjsť s kožou na trh nie je ľahké. Vzdávate sa svojho súkromia, nemáte toľko času na blízkych a rodinu, ako by ste si želali a nezriedka čelíte osobným útokom, ktorým je ťažké sa brániť. Lož dvakrát obehne mesto, kým pravda ešte nevstala z postele. Ale aj taká vie byť politika, no mňa nezastraší.

Mám dvoch synov, stále sú to malí chlapci. Asi to poznáte, deti sú úprimné. Nedávno sa ma jeden z nich spýtal: „Oci, prečo to celé vlastne robíš, keď na teba ľudia vedia byť zlí?“ Vnímajú to citlivejšie ako my, dospelí. Chvíľu som rozmýšľam a odvetil som: „Pre vás.“

Deťom som vysvetlil, že keď som bol ja v ich veku, moji rodičia nemali právo slobodne rozhodovať o tom, aké mesto chcú prenechať svojim deťom. Nemohli ani slobodne kandidovať. O dvadsať rokov sa im chcem pozrieť do očí a povedať im, že som to skúsil a zabojoval som za rozkvitnuté mesto. Za mesto, na ktoré budú ako dospeláci hrdí. Vy, Ružomberčania, ma každý deň na ulici presviedčate, že chceme to isté.

10. novembra tých pár minút vo volebnej miestnosti môžeme darovať sebe, ale myslime najmä na nich – na naše deti a vnukov. Pre nich naše mesto musí rozkvitnúť. Pridáte sa k nám?

Poznámka redakcie: Vydavateľ a spolumajiteľ spoločnosti R PRESS, s.r.o. Robert Kolár je kandidátom na post primátora Ružomberka.

Inzerujte v Ružomberskom magazíne!
Píšte na: **inzercia@rmagazin.sk**

Kalendárium
Prehľad podujatí na rok 2018
v meste Ružomberok a okolí

NOVEMBER 2018

1.11. MBK Ružomberok - Székszárd, Športová hala Koniareň
2.11. Halloween party, Arena
2.11. Lampiónový sprievod sv. Martina, Liptovský Michal
3.11. Ručne stručne: Home made Vianoce (tvorivá dielňa), Galéria Ľ. Fullu
3.11. Schyzo & Saka, Darewin a PTK, Solid Club
5.11. A čo ja láska (divadelné predstavenie), Veľká dvorana KDAH
5.11. Múzeum pre seniorov (tvorivé dielne), Liptovské múzeum
6.11. Majster palacinka (súťaž o najkrajšiu a najchutnejšiu palacinku), Spojená škola
6.11. Kino u Fullu: Cirkus Rwanda, Galéria Ľ. Fullu
7.11. MBK Ružomberok - Cinkarna Celje, Športová hala Koniareň
7.11. Vedecký seminár pri príležitosti 700 rokov Ružomberka, Filozofická fakulta KU
7.11. Famíliart: Miniatúrne svety (tvorivá dielňa pre rodiny), Galéria Ľ. Fullu
8.11. V znamení sv. Huberta (vzdelávacie podujatie), Liptovské múzeum
9.11. Lampiónový sprievod sv. Martina, centrum Ružomberka
9. - 11.11. Ukončenie turistickej sezóny, Májekova chata
10.11. MFK Ružomberok - DAC Dunajská Streda, Futbalový štadión MFK Ružomberok
10.11. MBK Ružomberok - Junior Nitra, Športová hala Koniareň
10.11. 8Fulstrike, Stercore a Darchaic, Piváreň Nové Korzo
10.11. Ručne stručne: Home made Vianoce (tvorivá dielňa), Galéria Ľ. Fullu
10.11. Femme Fanfare u Fullu, Galéria Ľ. Fullu
11.11. Lúčnica: Z tvorby prof. Š. Nosáľa, Veľká dvorana KDAH
12.11. Whiskyho cestovateľské kino: Irán, Čajovňa Relax Club
12.11. Kreatívne v múzeu (tvorivé dielne), Liptovské múzeum
12.11. Kvízový pondelok, Arena
13.11. Snow Film Fest 2018, Kino Kultúra
14.11. Paci Pac deťom, Veľká dvorana KDAH
14.11. Kultúrne ochutnávky: Anatólia, Galéria Ľ. Fullu
16.11. ŠKST Ružomberok - Interspead Nové Zámky (stolný tenis muži), Stolnotenisová hala ŠKST
16.11. Gazdovačka: Potmehood 1st Anniversary, Solid Club
17.11. Jesenno - zimný bazárik detského a tehotenského oblečenia, ZŠ Dončova
17.11. Ručne stručne: Home made Vianoce (tvorivá dielňa), Galéria Ľ. Fullu
17.11. ŠKST Ružomberok - SK Vydrany (stolný tenis muži), Stolnotenisová hala ŠKST
18.11. Hry u Fullu: Workshop hudby, Galéria Ľ. Fullu
19.11. Múzeum pre seniorov (tvorivé dielne), Liptovské múzeum
20.11. K. Koščová, M Geišberg a D. Špiner (koncert), Synagóga
20.11. Z Indie až domov s trabantom po boku, Reštaurácia Čierny Kameň
21.11. Silné Reči (stand-up komediálna show), Kino Kultúra
21.11. Deň otvorených dverí, Škola úžitkového výtvarníctva
21.11. Famíliart: Farby a ich názvy (tvorivá dielňa pre rodiny), Galéria Ľ. Fullu
21.11. English Primary Marathon (súťaž), CVČ Elán - Plavisko
22.11. Predpôrodná príprava na dojčenie, MC Nevedko
23.11. Katarínska zábava, Motel Ranč
23.11. Ranný ateliér: Linoryt (tvorivá dielňa pre dospelých), Galéria Ľ. Fullu
24.11. MBK Ružomberok - Slovan Bratislava, Športová hala Koniareň
24.11. Ručne stručne: Home made Vianoce (tvorivá dielňa), Galéria Ľ. Fullu
24.11. Katarínska zábava, Švošov
24.11. Katarínska zábava, Kultúrny dom v Liptovskej Lúžnej
24.11. IX. Ohnivá Katarína (Katarínska zábava), Sála obecného úradu v Lúčkach
25.11. Hudba u Fullu (koncert), Galéria Ľ. Fullu
26.11. Kreatívne v múzeu (tvorivé dielne), Liptovské múzeum
26.11. Kvízový pondelok, Arena
28.11. Pavol Hammel a Prúdy (koncert), Veľká dvorana KDAH

Ešte viac
skvelého čítania na
rmagazin.sk

Sme aj na facebooku:
facebook.com/ruzombersky.magazin
Aj na instagrame:
instagram.com/ruzomberskymagazin/

Ďalšie číslo Ružomberského magazínu bude v predaji od **22. 11. 2018**.